Man. N.o 4

Incipiunt Secreta D. Augustini [illegible]
Civis veneti ad Joannem filium

Fili mi Joes intellige dicta Philosoforum et arcana totius Philosophie naturalis. Et primo nota q corpora metallica a Phys vocantur lapides et ut eorum arcana intelligas.

Nota quod corpora et spiritus metallorum solent scribi sub persos characteres &c.

Aurum vocatur sol et scribitur per hoc signum ☉
Argentum vocatur luna et scribitur — ☽
Ramum vocatur Venus — ♀
Ferrum vocatur Mars — — ♂
Plumbum vocatur Saturnus ——— ♄
Argentum vivum vocatur Mercurius — dut sic ☿
Stagnum vocatur Juppiter — ♃
Sulphur vocatur Kibrit — 4 ubi sic ♀
Arsenicum vocatur sic ———
Sal armoniacum vocatur nasdir et agila et scribitur sic — ✳
Argentum sublimatum vocatur Zaybac et Zaibet
Cinabrum vocatur Usfur.

1. Et nota quod hoc signum ♃ est signum aque fortis phorum facte ex uitriolo salnitro, et cynabrio, ut continetur in apertorio Magistri artis generalis de magni lapidis compositione, et operatione qui liber incipit Studio namque florenti Physico. Et nota bene quod ista aqua est arcanum omnium arcanorum phorum; quia ipsa soluit corpora et fixat spiritus et reserat omnem elyxir phorum, qui elyxir uocatur uenenum phorum; id est lapis phorum. Et scias quod causa occultandi hanc aquam Philosophus qui docuit eam facere, nominat vitriolum, sulphur viride, et salnitri, sulphur album et Cinabrium terram rubeam ponderosam. Et alij uocant vitriolum et tramentum et salnitri, anatro, et et sal petra. Sed ut arcanum maximum huius benedicte aque ad plenum agnoscas; Aduerte quod ista aqua à Philosophis uocatur aqua uite, Aer, ventus, spiritus, Acetum, oleum extractum à sulphure et Mercurius, et pluribus alijs nominibus et hoc totum

ut

ut occultarent eam, et similiter nota fili mi al
ud secretum Physicum, scilicet hoc verbum sub
lire, quia sublimatio Physica non est subli.
vulgi, quia in opere lapidis idem est subli
mare, quod est distillare, neque scias quod
sublimatio est vere distillatio in opere lapi
dis; sicut in alijs modis sublimatur aliquid
per alias medicinas, quae non sunt lapis
Phylosophorum, scilicet modo isto.

Modus et practica sublimandi
sublimationis vulgaris.

Accipe rem, quam sublimare intendis, et in
corpora cum tantundem salis Armoniaci vel
cum quo tibi videtur, et pone in botia vitri
bene lutata luto sapientiae, et colloca in furno
suo, et da ignem mediocrem primum, et pos
tea fortiorem per noctem vel donec subli
metur. Sed tibi consulo fili mi si laborare cu
pis in hac arte, quod in primis studias semitam
rectam Alberti magni, quia ipse valde bene
docet sublimare, calcinare, et distillare, et

Et similr̃ Geber in summo sua. sed Albertus
Magnus in uno suo libro de mineralibus qui 4.
incipit. Calistenus unus de Antiquoribus post
Hermetem calcinandi corpora uerum modũ #
docet, quod est istud.

Practica calcinandi corpora

3 Calcinatio uero corporũ ad hoc fuit ut in par
tes subtilissimas dissoluta propter, possint
in profundo sue substantie accipere imbibitionem,
ac cibationem competentem ad opus nr̃um.
Omibus uero corporibus calcinandi facilior mo
dus est ut corpora laminata laminis attenua
tis ungat' oleo cõi non preparato et sulphur
aut Arseñ. sup' aspergantur et sic in uase
calcinationis ponat' quod quidem factum sit
de subtili et forti luto sapientie, et fiat 5
forme campane, aut in crucibulo magno
uel paruo; secundum quantitatem corporis, #
quod calcinare cupis et has bene prius coo
periat' cum coopertorio terreo bene lutata
et disiccato et ita in ignem fortem ponatur.

Calcinatio veneris

4 Si igitur veneris laminas accipiens tenues oleo communj munctas et desuper aspergens Arse.ᵐ pulverizatum et modo dicto, in vase calcinationis ponens, accipiesque calcem istam et cum aquis acutissimis imbibens sub cum aceto distillato fortissimo et eam siccavens et ultimo cum sale Armoniaco septem vicibus imbibens et exiccavens cum lento igne et demum ad solvendum ponens cum fimo equino; solutu vero postmodum congelavens super cineres lentos, erit venus optime purgata ad Lunam.

Calcinatio et praeparatio Saturni

5 Similiter si plumbum calcinavens desuper aspergendo sulphur et calcem imbibitam aquis acutis exultimo iterabis cum aqua salis armoniaci 7.ᵐ vicibus et sub fimo ponendo ad dissolvendum et solutum congelavens super lentos cineres erit Saturnus sic pre

paratus ad elixir rubeum. Sed nota fili mi
quod hec preparatio seu calcinatio fit pro
quibusdam medicinis, que solum tingunt,
sed non dant pondus sive in album, sive in
rubeum tingant. Et ideo pred. corpori
bus veneris et saturni preparatis appone
de tintura aquam preparaveris. Ex. de alba
applicatione veneris et de ruber saturni,
coniudebis ipsem tuam in comune aureum,
vel argentum colorem eo conuertam.
Verum tamen modum permiscendi elixirm
tinctura cum eiusmodi corporib. preparatis
ut ex eo tingantur ut, liquefactione
vel solutione fiat hoc modo videbis Ex. si
laquefeceris aut solueris corpora preparata
in permixtione tincture, et forsitan est unus
modus in ōibus capitulis secundum prece
dentes operationes sub diuersis respectib.
Causa vero malleabilitatis, in corporibus
artificiatis vel tincture est q. humidum
eorum non euolans nec adustibile, sed naturale
vehementer est sue terre imbibitu, et inclusi;

ita

ita quod neuter dimittit socium suum, sed se
cum vadit quocumque uterque trahebatur, vel duca-
tur. vide ergo diligenter in compositione
elixir, ut calcem tuam oleo sulphuris subli-
mato, et sufficienter imbibens, et cimentans
ex eo, ne veniat humidum super calcem,
aut calx ab humido distilletur, et dispergatur
ne cohereant sibi invicem partes eius ca-
usa gravitatis in corporibus solis, et saturni
est multa condensatio partium ipsorum, et
profundatio earum ad centrum totius. Cum ergo
pondus augere volueris corporibus calcem
ipsorum aquis acutissimis fortissime imbibas,
et cimentabis ex eis quae constrictiva sunt ut
ex aquis sorbarum, et prunorum, et morumque
silvestrium. Dico quod calcem lune, et in solem
tingendam praeparabis, ut [illegible] aequi
materie eorum sunt valde propinque, et ideo
oportet mutare nisi pondus et calorem
mutatione. Et calcis eius debito modo prae-
cedente ut supra. Et nota bene quod dixit Thomas

de Aquino dicit in libro suo De Arte Massetica [?] Reali. Ubi docet facere lapidem p[h]ilosophorum de sulphure sup[er] Mercuriu[m] pars una sup[er] mille quod si proieceris de illo auro parte[m] unam sup[er] decem Saturni purgati ut docet, convertet ipsum in optimu[m] solem, quod mirum est q[ui]a una pars tingit decem, et ut ad plenum o[mn]ia intelligas, sciendo q[uod] in multis p[ar]tibus intrat calx solis unde modum calcinandi ipsum solem in hoc passu facere non pretermittam qui talis est.

Practica calcinationis Auri

6 Aurum foliatum unges cum oleo co[mmun]i, et sup[er] sparges sulphur pulverizatum et in crucibulo, fac ut supra dictum est, calcinari. sed non oportet imbibere, q[ui]a tunc habes calcem solis in pulverem minutiss[imum].

Alius modus calcinationis auri.

7 Auri limature partem unam amalgamabis in ii cum tribus partibus Argenti vivi super lentum ignem tantum. Ut Mercurius ferme

at

at, et vol liquefiat ut faciunt auri fabri ad deaurandum. tunc accipe hoc amalgama et contere super lapidem marmoreum cum parte una sulphuris canellati, et pulverizza ti donec incorporetur sulphur cum amalga ma cum modico aque fortis et postea pred. amalgama sublima et hec est bona cal cinatio Solis.

De calcinatione atramenti vitrioli

Accipe atramenti hoc est vitrioli quantum vis, et super marmorem pulverizza ut sit bene tritum et pone in ollam terream usque ad medium, vel quasi ad summum, et cum coperto et argilla bene claude, et dissiccari permitte et pone in furno calcinationis, et da ignem primo lentum per tres horas, postea fortiorem donec rubescat olla et in tali calore permitte continuando per diem, et noctem, caue tamen ne liquefiat pre nimio calore postea permitte infrigidari et extrahe

et habebis atramentum rubeum .i. florem
atram:ti seu a q.o spiritum, et qui solutum fue
rit tunc rubefiunt in eo spiritus et corpo
ra colore rubeo, quem nunquam dimittunt.

De Calcinatione viridis aeris

9 Viride aes etiam calcinatur, quia valet super omnia
ad istam artem, quod sic preparatur. Pone
ipsum bene pulverizatum in + aut in
forte vase terreo, et cum cooperto, et argil
la vel luto sapiente bene obturabis, et
calcina in furno reverberationis s. quod
flamma ignis reverberet undique vas, quia vult
per dies .2. et noctem unam magnum ignem
antequam calcinetur et fiat rubeus. Certum
quod viride es vult ignem in duplo,
plusquam atramentum antequam calcinetur, et
fiat rubeus. Quia necesse vigore coloris ad
hunc non est calcinatus donec sit rubei coloris

De furno calcinationis et
distillationis.

10 Et alia que furnus calcinationis potest esse
furnus distillationis s. modo isto debebas

capellu' de furno in quo ponunt cineres cum bocia
ad distillant, et in furno pone tripodem ferri,
cum tripodem ponas ollam cum atamento et
claudas furnum superius ubi stabat capellum dis
tillandi cum lapidibus et argilla, idest cum
luto sapie cum quo fiunt forme companat,
et cave ne facias aut fabrices aliquo furnum,
cum calcino quia non durat ad ignem, sed in
luto predicto quia sostinet ignem, et fieri
debet ut fiunt fornaces intranior, et cum
illis lapidibus et cum tali argilla tunc bene
clauso furno impone carbones per os furni,
qa furnus debet habere os suum in parti
ete anteriori furni, quod in fiendo in fu'
do furni sit alcum et amplum per medium
palmum ut valeas immittere manum tuam,
et imponere carbones et ad ignem ut debitum est
de attramento. sed primis calcinare tunde a'
ad ignem carbonu' per 3 horas, postea fac igne'
cum fustibus et flama, undique reverberet
vos per 2 dies et unam noctem vel donec

fuerit rubei coloris, qui calor nunquam destruetur.
Et quando solvitur in aquam tunc indissolu-
bricantur, super se corpora et ipse est unum
de recipientibus spirituum, et ideo sunt secre-
ta multa ut testatur Albertus magnus in semi-
ta recta sua. Et scito quod non sine quare di-
cit quod ideo sunt secreta multa, quoniam
verum est, quia ut dicit est unum de recipien-
tibus spiritum. R. quod si ita rubeus calcinatus
pulverizetur, et cum aqua fortis solvatur
retinet in se spiritum aque fortis, et ideo solven-
do et congelando, et quartam partem fermen-
ti sibi addendo potest componi medicina op-
tima ad rubeum. ÷

Alius modus calcinationis, et furnj reverberationis

11 Est enim alius modus R. in furno reverberationis
facto cum tribus solarijs et est furnus longus, et in
primo solario ponitur ignis flamme cum lignis
longis in capite furnj, et ignis intrat per foramen
factum in capite secundi solarij amplum
per

per medium palmum, et sic reverberatur super secundum solarium, et subtus tertium, et flamma exit per os sec.ᵈⁱ solarij, quia furnus debet habere duo ora in uno capite, et in alio capite debet esse bene clausum, ora autem furni sic stare debent. Primum os debet esse infra primum et secundum solarium 2ᵐ os debet eē infra secundi et 3.ᵗⁱⁱ solarium. In p.ᵒ igitur ore furni ponitur ignis in capite furni, ut intret per foramen secundum solarij, quod debet eē in capite eius ubi est clausum. In secundo ore furni ponitur tartarum sup secundum solarium, et ignis debet eē primo lentus postea debet fortificari modicum, et post modicum et continuando, quousque tartarum fit album ut nix. Et similiter poni possunt aliae res calcinandae. Sed quia tartarum est preciosius in arte nostra, et quia nō invenitur in omni loco furnus reverberationis, ergo oportet tibi dare magnum ignem docebo te alr calcinare.

Alter modus calcinationis ubi nõ
adest furnus reverberationis

12 # Pone tartarum in olla terrea forti et bene obtura
ta ut dictum est de atramento et pone sup
tripodem ferri in furno distillationis et non co
operias furnum sed pone sub tripode fer
ri carbones accensos; sed primū diem et si
militer ponas sup ollam carbones accensos
sed primum diem sit ignis valde lentus pos
tea per noctem fortior in dusglo et infrigidato
vase, si tartarus est album ut nix, bene
est; sin autem da ignem per duos vel tres
dies et noctes quousq; sit albus ut nix et 14
similiter facias de viridi aeris quousq; fiat
rubeum.

Mod. calcinationis terrę nigrę S.
Thome de aquino ß Antimonij Ind. meo.

17 Si autem debes calcinare terram nigram lapi
dis S.ti Thome de Aquino quę terra est
sulphur non urens consulo tibi eam pulveri
zes et ponas in [illegible] magno ad quantitatem ignis
et bene obturato lutato et desiccato ponas ipsu
super

super tripodem ferri, et furno bene cooperto et clauso cum forti argilla, ut dictum est, da ignem primo lentum per medium diem, postea fortiorem cum flamma, quae reverberet undique vas per dies tres et noctes tres, quousque fit alba ut nix, et si non esset alba, tunc calcina eam inter carbones, ut dictum est de tartaro.

Modus verior, et dignior ad vulgares; sed Philosophi calcinat. corpora perfec-
tora pro lapide Philosophorum

Quia tamen loquti sumus de calcinatione, quae multum est necessaria in hac arte. Ideo ad veram calcinationem, et ultimam opinionem philosophorum veniam, quam probare intendo, primo per Magistrum artis generalis. Secundo per Albertum Magnum, quia omnis impregnatio et compositio fit ex corporibus crudis, et non calcinatis, ut quidam fatui putaverunt, propter quod fuerunt decepti in multis, neque hoc est contra illud, quod infra dicendum

est de terra rubea calcinata, quod postea
solvetur, quia certissime vera sunt
aque, in quibus debet solvi sine dubitatione
aut ulla calcinatione vulgari solvetur,
hec ~~Raimundus~~ ~~Lullus~~ de Insula Maiorica
nem vatico apertorio de magni lapidis
compositione, et operatione in fine cap:
de dispositione denigrandi. Filij mi diligen
ter intentione magistri artis generalis,
que est ista ne saltem in opere lapidis
laborare incipias cum corporibus crudis, nõ
aut calcinatis calcinatione vulgari. Ideo
sumas lunam tuam, et salem suum, cum quibus
laborare cupis et ista corpora sint cruda,
et non calcinata, sed sint subtiliss.e foliata
aut saltem minutiss.e limata, et sint prio
de cinericio, et decemento purgata. Et fac
aquam Philosophorum isto modo videlicet
de vitriolo, salnitro et cinabro ut infra di
cemus loco suo, cum qua aqua docebo
te calcinare corpora in opere lapidis phorũ
et ista erit vera calcinatio philosophica

et

et primum opus lapidis, secundum vero erit,
quod sequitur ipsorum corporum sic calcinatorum
Phylosophica solutio que debet fieri cum
eadem aqua; et ideo dixi nec est contrarium
quod ipsa dicenda est de terra rubea calci
nata, quod postea solvitur. Tertium sequi
tur distillatio, que fit cum hac aqua ut
dicemus postea in opere lapidis. Quartum
sequitur cineratio, et ista est ultima cal
cinatio, que fit in opere lapidis ut probo
babo per Albertum Magnum in uno libro suo
de Mineralibus, qui incipit Calistenus unus
unus de Antiquioribus post Hermetem, et hoc
tibi noto quia plures libros mineralium
scripsit, in quo libro sic ait. Ars enim nature
ministra est, non enim ars facit aurum
per salam manum artificis sed natura,
mediante tamen ministerio et ingenio Artis.
Processus itaque verissimus huius artis et in ma
gisterio operans omne palam, que sunt qua
tuor, unde sublimatio, solutio, distillatio

et calcinatio, cum ablutionibus, solutionibus, distillationibus, et calcinationibus premissis. Hunc filij mi diligenter intelligas dictos duorum philosophorum diversa, q tamen unum et idem sunt v3. q ~~Raimundus~~ vocat primum opus lapidis cineratione, et Albertus magnus vocat primum opus lapidis sublimationem et alter calcinationem; sed nota illud quod postea statim subiungit v3. cum ablutionibus et solutionibus, distillationibus, et calcinationibus premissis, quod idem est, quod omnis ablutio fit cum aqua, et prima calcinatio ~~Raimundi~~ fit cum aqua, quod idem est, q abluere est sublimare. Quia sublimare Phylosophice loquendo nihil aliud est q rem grossam subtilizare, et nobilem facere, et hoc fit cum aqua Phylosophorum. Sed quare ipse vocet calcinationem est hoc quia cum hac aqua corpus crudum fit pulvis, et molle sicut calx et postea citius solvitur, et eam fortiori aqua; sed cum ipse dicit, si aqua esset vera, idest fortis corpus solveretur

sine

sine calcinatione aliqua, et haec calcinatio
non est necessaria, nisi ut corpus melius
soluatur, sed tunc veniamus ad veram cal
cinationem, quam ~~Raimundus~~ appellat
cinerationem, et est ista &c.

De cineratione ult.a operationis
lapidis

Post multas ablutiones, solutiones, distillat.es
et coagulationes, tunc fit calcinatio, quae
cineratio nuncupatur, hoc modo, quando
intelligis calcinare vel cinerare pone me
dicinam tuam in suo vaso vitrij ad distillan
dum in cineribus. Primo cum igne lento et
suavi per diem et noctem, secundo die
augmenta ignem in dupplo modicum post
modicum et non subito, et hoc per duos
dies et noctes. Tertio die adhuc augmen
ta ignem in dupplo modicum; post modicum et
non subito et hoc per quatuor dies et noctes,
vel donec medicina optime calcinetur et fiat

fiunt cinis. Et ideo hec operatio, Cineratio nun
cupatur, quod idem est, quod calcinatio vel fiat
sicut similitudo sanguinis combusti, aut zaffa
rani sicci et hec calcinatio vel cineratio fit
ut spiritus aque melius figentur, et non fugi
ant ab igne, sed fiant unum cum corpore,
et corpus postea citius solvitur, et magis
bibit de spiritu aque. Ergo fili mi dilecte,
in opere lapidis, ingenio scribitur, solve, dis
tilla, congela, et ultimo calcina intelligas
hanc calcinationem esse veram assationem
seu cinerationem, quia idest calcinare, et cinera
re quod valde bene assare. Ergo semper in ulti
ma distillatione, in qua tu debes calcinare, assa,
et decoque valde fortiter, et ista est calcinatio
vero, sed intelligas hanc calcinationem fieri
debere super medicinas corporum non autem
super medicina spirituum. Quia quatuor
sunt spiritus scilicet Sulphur, Argentum vivum
Arsenicum, et Sal Armoniacum, et sex sunt cor
pora, Sol, Luna, Mars, Juppiter, Venus.
et

ex Saturnus, et ideo oīs medicina, que fit ex cor-
poribus debet calcinari ut dictum est. Sed medi-
cine, que fiunt ex spiritibus debent calci-
nari in furno calcinationēs ut continetur in
medicina S.ti Thome de Aquino, que fit
de sulphure, ut tibi videbimus inferius in
isto libro. Iam ergo mihi videtur de calci-
natione corpor et spiritum tibi fili mi
dilecte satis notum fecisse. Ergo laudo
Deum in hoc modo, quod dixi tibi.

Tractat de solutione, et distillat.
ne lapidis Phylosophor

Fili mi dilecte, postq iam tibi notum feci de
vera calcinatione seu cineratione Phylosophor
quod est primum et ultimu opus lapidis. Et
quod dupliciter potest intelligi vel primu
opus sm ~~Raymundum~~, et ultimu opus sm
Albertum. Ideo necesse fuit in uno et eodem
capitulo tractare de ambabus. Sed nihilomi-
nus scire debes quod primum opus lapidis

est calcinare sm̄ ~~Raymundum~~, et sm̄ Albertum
est sublimare uel abluere (quod idem est) et
sm̄ lapidis opus est soluere, et de hoc dicendū
est. Solutio ergo sic fit. Accipe dragmā unā
corporis calcinati, cum Aqua facta de ōn duo
decim uitrioli, et ōn nouem salis nitri, et ōn
9. Cinabrij, si est ad rubeam, et super illā
dragmā distilla Aquam adhuc fortiorem
uts factam de omnibus tribus speciebus p̄tis
ar ōn duodecim, quia prima aqua cal
cinat secunda dissoluit. Et scias quod quelibet
dragma uult duas aquas et uase bene obtu
rato cum ante notorio super posito, et bene
lucato, et condicato, et postea cum cera, et
ferro calido bene incerato, ut lutum non
putrefiat ab humiditate fimi uel balnei.
Tunc ponendum est in putrefatiōne per ui
ginti dies in fimo equino calido; aut in
balneo marie, et corpus cum aqua soluatur
et soluto quod solui poterit extrahatur
mundum et clarum, tunc aquam residentem

et

et ad partem munde ponatur miale vitri
bene obturato et residuum quod solutum
non est debet calcinari incineribus in igne
suavi et postea mediocri distillando evaporan
do ut levius et citius solvatur. Deinde proce
de cum nova aqua distillando, ut dictum
est, quousque tota u.am uncia corporis tu
bei solvens in qua a vino et clara. Postea
solve corpus album calcinatum cum aqua
de uncijs 12. vitrioli et on 6. cinabrij
et on 6. salis nitri, ac cinabrij ad on. 9.
quia ista dissolvit corpus album in aqua
celestina et alba id est clara, sine aliqua
residentia. Tunc faciendum est verum ma
trimonium Phylosophorum 13. Masculi quod
est corpus Rubeum et Femine quod est
corpus album, simul coniungendo ambas
aquas &c an. de utroque ita quod tantum
sit de corpore rubeo in pondere quantum
est de corpore albo et tantum sit de aqua

alba et celestina, quanta est aqua Rubea et simul commixtis ambabus aquis procedendum est ad distillationem hoc modo:

Pratica distillationis, que est 3.ᵐ opus philosophorum

Distilla predictas aquas simul commixtas in botia vitri cum ore largo, quasi orinalis, et botia subintret in alembicho per duos digitos et incolla, vel luta alembiccum super botiam cum bitumine facto colla facta ex sub tili farina frumenti parte una et aque frigide partibus duabus, vel minus donec farina et aqua sit sicut lac valde spis sum et pone super ignem in sartagine, et cum cocleari ligneo semper agita quo usque fiat spissa et dura sicut pasta panis tunc dimitte infrigidari quia nihil valet calda, et tunc petijs lineis agita per ma num istam collam ut bene penetret pe tias lineas undique, cum quibus petijs

postea

postea sic impastatis circunda botram ubi iace
re debet alembicus, et tum supponas, ut bene
astringatur, et petia sit larga et ampla ne pos
sit sursum revolui circum circa os, et collum
alembici. et postea cum una alia petia linj
undique bene lutato cum dicto bitumine, nel collo
circum circa os alembici in conctaris sup botia
adeo ut bene claudatur ne respiret, et ne spus
aque exalare possint, et valde bene desic
cari permittatur per diem, et noctem, primo
ad umbram, ut solo modicu induretur, postea
solem per duos dies vel plus, ut valde be
ne dsiccetur et postea circumdetur, et coope
riantur petie linee iam inolate, et de nouo
cum cera comunj, et cum spatula ferri bene
calida super ceram ducendo, ut bene pene
tret et bene inceretur, et hoc ideo quia huius
modi distillatione oportet fieri in balneo
et in diu noribus et ideo oportet omnino incera
re ut dictu est, ne balnei humiditas

possit offendere sigillum factum de colla fa
rinacea. Tunc igitur bene incretatum pone
ad distillandum in balneo marie. Vz. in furno
lampadis pleno aque et stramine, qui
furnus debet esse de Rame, et non nimis ma
gnus, et ita largus, et amplus, quod quan
do botia est in eo posita circum circa botiam
sponde furni sint large, et distent à botia
per duos digitos et non plus, ut botia pos
sit circumdari cum stramine, aut pa
lea putrida, et similiter sub fundo botie
per duos digitos, et nota quod oportet
ligare botiam super pectijs inceratis cum
bono spago et postea ad anulos furni; itaque
furnus debet habere duos anulos ferri par
uos factos in capite furni, alter ad latus
dexterum, alterum ad sinistrum, ut botia pos
sit bene ligari, et stet valde firma, tunc
pones aquam calidam sup stramine in furno
usque apud pectias incollatas ad unum digitum

et

et caue tn̄, ne aqua, uel stramen tangat pe
tras incollatas, quia mollificaret eas, et perde
res totam aquam lapidis et maxime spiritus
quia exalarent propter fortitudinē suam. po
nam igitur aquam in balneo tunc ponas ignem
olei cōmunis subtus furnum in lucerna Phylosopho
rum facta de lata alba duppla, et pedi, uel
de Ramo alta per semissem plena oleo. et
primus ignis sit de duobus melioribus filis bam
bagis, et cum isto igne distilletur, quousque dis
tillari potest; postea augumentetur ignis de
quinque aut sex filis bambagis, et cum isto
igne perficiatur tota distillatio, quousque
distillari potest et ualde bene assetur cū isto
igne proprie et nō cum alio, et caue ne tan
gas ignem carbonum in ista prima distilla
tione; sed nota q quando incipit distillare,
tunc primā aquam idest flegmā debes abij
cere quia nihil ualet usque quasi ad unum
uasum paruum uel donec aqua distillans

et cadens super laminā ferri, aut cultelli que
sit modicum calida, ipsa aqua bulliat, et
tingat laminam, q. si ita facit tunc ponen
dum est receptaculum uitri cum collo longo
et stricto in quo intret rostrum alembici et
bene astringetur, ac lutetur, ut dictum est
cum petijs lineis, et bitumine farina frumenti
sed nō oportet superius cessare, lenta q.
distillando aqua balnei exhalat per calo
rem ignis. Ideo tibi necesse in mane, et sero,
adiungere aquam calidam, et caue ne unq.
adiungas aquam frigidam, quia uas uitri
idest botia frangeretur, et totum opus perde
retur — Distilla ergo totam aquam in recep
taculo cum collo longo et stricto et corpore
amplo et rotundo, seruetur bene obturato
et medicina extrahatur de botia illa et
ponatur in uno receptaculo cum collo
longo et stricto et corpore rotundo sed
non ita magno sicut fuit illud quod
habet habet aquam, et in isto receptaculo
ut

ut continetur in opere lapidis, quod dicen
te tibi scribemus post practicam laboran
di, quam modo sequimur laboratur la
pis iste. Ecce igitur fili mi dilecte q
nunc habes primu modum laborandi, idest
distillandi in opere lapidis corpora mediâ
spirituum, quia spiritus non distillantur
in balneo, sed in cineribus ut inferius de
scribemus. Sed quia magnum est secretum dis
tillandi in balneo ideo tibi notifico q omnes
tinturas extractas à corporibus cum aqua
forti uel aceto distillato nullo alio modo
potes bene separare ab equitate sua nisi
in Balneo, ut dictum est, cum igne mani.
Et nota quod quando debes distillare cum
igne mani oportet distillare in urinali
uitreo cum alembico amplo super posito,
uel ad larga et ampla in ore quasi ueluti
urinalis secundum est quia sic humiditas habet

bargibadinem uaporandi cum paruo igne et leuiter ascendit. Sed si botio sit sericeo inire, tunc humiditas non ascendit nisi cum magno igne et si ignis est magnus tunc facit exalare etiam tincturam simul cum humiditate et sic non posses separare unum ab altero et perditur tinctura.

Ideo fili mi si scandes inseparare quanti tabem ab antimonio extratto cum aceto distillato in fimo equi calido per dies 40 in ampolla bene sigillata, quia hoc est oleum secretissimum si ceneris opportet distillare in urinali vitreo per balneum totam humiditatem et postea in cineribus cum igne carbonum primo lenem, postea fortiore quousque distillari potest; sed oportet quod alembicus lutetur cum alio luto fortiori contra ignem, quam quando distillatur acetum aqua tentura in balneo cum igne paruo de duobus filijs barbagij,

tunc

tiene non est necesse isti modicum luta
re alembicu cum uno solo pezio tex.
et bitumine et quando acetum distillatum
est, tunc cum aqua valde calida balne
atum ei tieto molificatur, quod poteris
extrahere alembicum et sic tenim ponere
de alio aceto tieto in orinal ad exalan
dum modicum oleum, sed post totum
acetum tinctum evaporatum est et tinc
tum infundo orinalis est, tunc extralas
alembicu, et cum luto cum forti luto fac
to ex farina vitri et radice Lilij Albi
que radix est sicut cepa et valde alta
interius sed utrinque exterius ei tieto fit.

⊏ lutum ex farina vitri et
radice lilij cum igne cinere

Accipe vitrum et subtilietur, aut tam subti
latum quantum subtili haberi poteris et sit

album, et mundum, et eum in mortario me
tallico bene pista et postea tamisa ipm
subtiliter super marmorem, ut sit sicut
farina. Postea accipe de ista farina, et
una radicem lilij albi, que sit munda
et in mortario simul bene pista, et
simul incorpora, ut sit sicut pasta, et
cum ista pasta sine aliquo addita mento
luta circum circa urinale ubi iacere de
bet alembicus; sed nota quod urinalis
debet intrare in corpore alembici per
duos digitos vel plus, et bene lutato uri
nali tunc subito et cito super ponatur
alembicus, quia lutum istud tam cito
induratur et desiccatur si statim non
ponatur in opere. Ideo statim suppo
sito alembicho cum dicto luto, luta
circum circa iuncturam alembici super
urinali et ore alembici, et undique bene
obturetur, et bene luteetur ad spissitudinem

unius

unius digiti et ad umbram detineatur per diem et noctem, postea ad solem per alium diem. Et nota bene quod istud est magnum secretum quia tantum laboravi, et numquam inveni aliquod luti quod non crematetur per fortem ignem nisi istud. Ergo bene lutato vase ipsum cineribus usque apud lutum prope unum digitum. Sed caveas semper in qualibet distillatione ne usque cineres tangant lutum usque ad unum digitum prope, quia per magnum ignem crematent lutum. Ergo posito vase in cineribus tunc pones receptaculum, ut dictum est, cum cera parte largo more ita ut quod nasus alembici quod a Philosophis vocatur cornu, cum possit intrare in dicto collo receptaculi per quatuor digitos prope corpus

et os suum bene lutetur, et bene claude
tur cum naso alembici, et hoc modo nō
cum luto farine uitri, sed cum luto
farine frumenti, et caueas ne corpus
receptaculi tangat furnum distillatio
nis, sed sit distans large ab eo quantū
plus possibile est, et hoc ut oleum
aut aqua distillans in receptaculum
per calorem furni nō exalet, aut fugi
at de receptaculo. Et hoc est notandū
in qualibet distillatione cinerū propter
magnū ignē, sed non in balneo marie
nisi balneū esset de igne carbonum
quia aliquando per uasa, sonitus in
ore oportet distillare in balneo cum
igne carbonum, et hoc fieri potest in eal
dario rami magno, uel paruo secundū
quantitatem uitri, posito super tri
podem ferri circum circa, quasi ut furnus
det subtus caldarium carbones ardentes
Ergo

Ergo luto receptaculo, tunc ponendus
est ignis carbonum primo lentus per
diem, postea modicum augumentando
et ascendet primo humiditas aceti
que remansit cum tinctura infundi
orinalis. Et ideo non debes lutare ad
hunc receptaculum quousque totam humi
ditatem aceti primo distillaveris à
tinctura et hoc cum igne suavi quousque
nihil amplius distillet cum illo parvo
igne. Et tunc debes mutare recepta
culum, scilicet extrahere illud, et ponere ali
ud mundum et pulchrum quod debes
valde bene lutare cum petiis lineis
et luto farine frumenti ut dictum est
supra. Et adverte bene ut in qualibet
distillatione [illegible] nasus alembici unde
distillat aqua intret in collo receptaculi
quod corpus debet esse largum et

amplum, et rotundum, et collum debet ēē
longum et strictum ut bene attribuetur
cum vaso alembici. Et tunc ignis au
gendus est modicum post modicum
quousque videbis per rostrum vitreum
alembici quasi mille venulas benedic
ti mineriae descendere per guttas
rubeas recte sicut est sanguis, quē
Benedictum liquorem collige ad par
tem et serva in ampolla vitri bene clau
sa et sigillata idest in uno alio recep
taculo parvo secundum quantitatem
olei bene obturato et lutato ne respiret
et ista sigillatio fieri potest cum panno
lineo et mastice ad ignem fuso vaso
vitri quia mastices valde cito fundi
tur ad ignem, et sic facti poni possunt
ad incolandum vasa quelibet pro aqua
servanda, sed si oportet ponere vasa ad
ignem vel in putrefactione nihil valent
ultra

ultro adeo nihil operabens cum eis, justi
ad obturandum aquas servandas usque
intensius operis tui. Notabis bene quod
quando distillatum est oleum plumbi,
et quod nihil ulterius distillat, tunc sub
ito cum petiis in aqua communi calida
bene madefactis circum circa collum re-
ceptaculi involve, eosdemque desuper bal
ner cum aqua calido, et ita dimitte stare
per mediam horam vel minus, et petias li
ni bene madefactas, ut leniter extrahi
possint aufer cum discretione, et statim
cum ante notorio vitri (quod debet in
trare per quatuor digitos in recepta
culum, et ita gracile in uno capite quod
possit intrare in os receptaculi ut dictum
est, et in alio capite debet esse ita grossum
et rotundum quod nullo modo intrare possit

miolum receptaculi, nec ratio uas ipsum cade
re et frangere ipsum quare leuior deleret
quod Deus enerbat, quia et Dexanus prei
onimus claudatur cum pecijs lineis et matti
ce ualde bene in iuncturis uirum circa ate
notorum rebus receptaculi ut dictum est, et
sic semandum est usq. in tempus operis.
Et nota bene q. similiter potes obturare
um ante notorio et pecijs lineis impastatis
cum ollo farine framenti, sit recens
de uno die aut duobus ad plus quia nihil
ualet in tertio die. Ratio quia fit mol
lis et liquida nimis. Ideo semper obturo
bis cum ea recente, et frigida quia ca
lida nihil ualet, et hoc expertus loquor.
Et similiter nota quod nunq. debes at-
quem receptaculum lutare pro distillando
aquam cum luto farine tritici quia lu[tum]
induratur quod non potes extrahere recep
taculum. Et ideo oportet dimittere vinale

lutatum cum dicto luto ad mollificandum
in aquam per x. dies donec lutum mol
lificetur quia hoc lutum interum quanto
maiorem et duriorem habet ignem, tan
to magis induratur. Et ideo in qualibet
distillatione cinerum debes semper di
stillare cum hoc luto vitri. sed in balneo
marie melius putrefactione nihil valet
et ratio est quia mollificatur ob hu
miditatem; et in cineribus est mirabile
quia induratur ~~per~~ per caliditatem et est
secretum maximum quia retinet spiri
tum aquarum ne fugiant in distillatione.
Et ideo diligenter adverte quod quando
vis facere bonam aquam philoso
phorum tunc oportet lutare cum isto
luto sapientie vitri et modo isto.

Modus, et pratica distillandi aquã fortem per lapidem Phylosophoz

19 Accipe ℥ 12. sulphuris viridis et ℥ 6. sulphuris albi, et ℥ 6. sulphuris rubei quod appellatur terra rubea ponderosa idest vitriol. salis nitri et Cynabris et ora perse in mortario metallico valde bene pista et postea super marmorem iterum tritura bene ut sit pulvis minutissimus. Tunc simul omnia in corpora do nec species videlicet sunt tote rubee per Cynabrium. Tunc separa eas in duas partes et sic erit pro qualibet parte eius ℥ 12. Et ponas eas in duobus urinalibus vitri et habeas alembicos amplos quod intrent in urinali per tres, aut quatuor digitos cum ore, et collo alembic quod est appositum aliaz distillationum quia oportet, quod Botia, aut urinale intret in alembico per duos digitos aut

aut tres semmas in distillatione aque ar
dentis; et in hac aqua officium fieri opor
tet [illegible] q alembicus intret in urinal
per tres digitos ut dictum est in collo
et collum alembici debet esse largum
et rotundum ad formam oris urinalis
sed non ita amplum ratio est, ut pos
sit intrare rotundum circa collum tan
tum quantum intrat in urinale debes
lutare illud cum sapientie ipso luto per
rimas minor ad spissitudinem medii digiti
vel unius schene cutelli, et minus quo
quantum minus ponitur tanto melius,
sed nihil oportet ponere tantum quod
adimpleantur infra collum alembici
et urinalis quatenus bene insimul
coniungantur et bene lutentur, ne spiritus
aque exhalent ullo modo. Luto autem posi
to et bene lutato alembico cum urinali

supra, et super corpus alembici ad spis-
situdinem unius digiti, et hoc propter
fortitudinem spiritus aque, qui nimis
exhalant nisi bene obturentur, et valde
bene lutentur, et dissiccari permittantur
ad umbram per diem unum, et postea ad
solem per aliud diem, et cum desiccatum fu-
erit ponatur in furno distillationis
in cineribus, et nota bene ut cineres deq̄
sint sub fundo urinalis ad spissitudi-
nem unius digiti, et non plus, et similiter
circum circa urinale usque prope latus
per unum digitum, vel minus, sed cave
ne sit nullo modo cineres tangant
fundum quia cremarent spiritum. Tu autem
caveas in imponendo cineres quod cum teres
cineres simul bene mastando circum-
circa urinale adeo ut sint bene spisse
et firme quia tunc respondent melius

calorem

calorem. sed caveas, ut nullo modo in fundo urinalis sint cineres nisi ad grossitudinem unius digiti, ut semper dixi tibi, et non plus, et hoc in omni distillatione cinerum saltem quando si distillares lapidem S.ti Thome in igne suavi in furno lampadis super creatione elementorum eius quia tunc non debes ponere cineres sub fundo bocie, nisi ad grossitudinem medij digiti, ut dicemus tibi postea cum docebimus te facere lapidem secundum S.tum Thomam de Aquino.

¶ Revertamur ergo ad distillationem aquarum florum quibus necesse est principale oppositum ad ignis.

Ergo postquam ut diximus posueris urinalia in cineribus in duobus fornis distillationum quia utrumque urinale vult suum fornum per se. Et furni debent esse unum prope alterum sub aliquo camino ut fumus

ascendat super caminum, tunc ponendus
est ignis paruorum carbonum in furnis
recte in medio subfundo urinalium, qui
ignis debet esse continuus, sed paruus ita
quod semper in omni hora ualeas tenere
manum in furno sine lesione caloris, et
cum isto paruo igne et temperato ca-
lore continuo per diem et noctem scilicet
per horas 24. coquando incipit distil
lare tunc separandum est flegma idest
prima aqua, que destillat, et uocatur
flegma quare nihil ualet, quousque ce-
ciderint quindecim, aut 20. guttae, uel
donec aqua distillans, et cadens super
laminam ferri, uel cultelli modicum
calidi bulliat et tingat laminam cul
telli, et tunc apponendum est recepta
culum cum corpore amplo et rotundo
et collo longo ac stricto, ut dictum est,
ut lutetur cum petijs lineis et bitumine
farine frumenti et ignis continuandus
est

est ita parvus, ut dictum est per horas 24.
Sed nota bene ut ignis sit recte in medio
furni sub cuculo urinali, ut pro fenestras senti
ant calorem, et distillent modicum post
modicum. Tertio quod facient ibi parvam
aquam, sed bonam, quae aqua quan
do fuerit completa si fuerit bene facta
erit coloris viridis.
Sed revertamur ad regimen ignis in quo
consistit tota perfectio huius benedicte
aquae, scias quod oportet te sepe reitegra
re hunc parvum ignem, et cum parvis
carbonibus per horas 24. ut sit continu
us, et lentus scilicet ut valeas semper tene
re manum in fumo in medio sub cuculo
urinalis sine lesione manuum, ergo
si non posses tenere manum in fumo
propter nimium calorem, tunc minuendus
esset ignis est faciendus valde parvus

sed continuus, ut dictum est, le[?] infine 24
horarum multiplicandus est ignis pau
latim modicum et non subito, quousque
multiplicatum sit in duplo vel quousque
alembicus incipit rubescere, et tunc
continuandus erit ignis in illo statu ut
sit valde continuus et non deficiat,
sed potius modicum augumentare
ut spiritus ascendat, qui faciunt
alembicum rubeum. Et si ignis deficie
ret etiam rubedo illa alembici defice
ret, et ideo melius est subito quando
alembicus incipit rubescere, facere i
gnem de parvis frustris ligni cum flama,
quia ignis flamae melius continuabitur
in uno statu quam ignis carbonum.
Sed nota bene quod iste primus ignis
flamae debet esse valde lentus sed con
tinuus quousque alembicus rubescat, et quo
cito desinit rubescere statim augumento

ignem. Etenim totum arcanum huius benedicte aque consistit in isto puncto, ut non debias desinere subtrem alembici hoc est ut statim cum subesere ceperit scias continuare ignem tem modicum et non subito subito sed paulatim et hoc continuandum est usque quo est possibile alembicus subesset igne tunc ipsas ascendant in quibus consistit virtus aque sed in isto quod alembicus desinet subesere. statim multiplicandus est ignis cum fortibus frustis lignorum et cum magna flamma ut partes grossiores aque ascendant in alembicum et cum isto igne continuandum est per sex horas vel donec alembicus totus fit niger quia tunc completa est aqua benedicta nostra que debet esse quasi viridis et valde pauca. Et nota bene

quod hec aqua ad minus quod possibile est uult ignem semper continuum 24
36 horas uel per duos dies, et a 'aran noc tem ut dictum est superius, et transfire com plementi aque, quod nihil amplius distillat, subito cum aqua calida et petijs lineis balneatis in ipsa aqua calida si uolueas circum circa lutum re ceptaculi et permittas stare modicum, et postea iterum balnea, ut petie luti be mollificentur, quod ualeas eas ex trahere, et subito etiam extrahas re ceptacula cum aqua, et ea aquam tam cito super infunde super la pidem tuum quem soluere cupis:
(Et nota hoc signum quando aqua fuerit perfecta et bene facta quando eam proicies super lapidem quem solue re cupis totum receptaculum in quo erat aqua ueniet ruben 24

potentiam spiritus aque, et tunc signum est, quod perfectum est aque. Et ideo si cautus sis, et velox, adcito ponendum aquas si due sunt, aut quatuor vel unam post aliam super materiam tuam, vitro obturando vas cum ante notorio super posito, et bene lutando cum luto farine frumenti, et pecijs lineis, ut dictum est, et hoc ut spus aque non exhalent, quia cito fugiunt, et tunc desiccari permitte adumbram per diem, ac noctem, et postea involvas corpus vasis ubi est aque cum aliquibus pecijs, aut pannis, et pone ad solem, ut sol tangat lutum, et desiccet ipsum, sed nd tangat corpus vasis ubi est aque ascenderet, et penetraret lutum molem, quia adhuc ndest desiccatum, et induratum. Et ideo cavendum est quia spus aque exalarent per potentiam suam. Cum

bene siccatum fuerit lutum superius incе
rabis cum cera et ferro calido, ut
dictum est et infimo equi bene calido
atq recondi per dies 30. solvetur
in aquam ut dictum est melius bal
neo mariæ. Et ecce quod nunc habes
modum et practicam distillandi et sol
vendi in opere lapidis Phylosophorum,
ut dictum est, sed ut omnia arcana
intelligas fili mi dilecte aliud aquа
te docere intendo.

¶ Practica alterius aque dissolutivæ
pro lapide, que est potentior
precedente ad solvendum aurum
pro lapide.

21 Si autem hec aqua quam te facere docui
mus in precedentibus non solveret
tibi aurum quod est fermentum lapidis
ad rubeum, tunc fac aquam de vitriolo
bene claro et lucido et de salnitro similiter

bene

bene claro et lucido et de tale armonia
in Christallino et pulerior, quia est
fortior aqua mundi ad solvendum et
penetrandum, unde corpus metallicum et
duobus modis fieri pot. i. in urina
libres primo ut dictum est, de alia
aqua Phor. in alio modo in Erobia
tiori magna, ut fiat aqua in maiori
quantitate ut faciunt magistri qui
separant aurum ab arg.to Lordeo si esset
Venetijs aut Florentia seu in alia, qua
uis magna civitate ubi separatur
aurum ab argento consulo tibi, ut emas
abipsis onc. unam auri fini soluti in
aquam et onc. una argenti finj soluti
in aquam et sic quolibet perse in
ampholam vitri bene clausa et sigilla
ta quas ampholas pones in putrefac
tione per die 40 et postea similiter quo
libet perse in balneo mariae distillato

sed in alio uase uitri, ut cum bocia lar
ga inore, quasi ueluti orinalis ut
sepius est dictum, et cum aqua ab eis
distillata separato flegmate ab ea, si
militer solue et calcinatam aliam quã
tratem solis et lune ad constituen
dum tibi caudam Draconis pro lapi
de tuo quartam partem tibi dandi
quia sic datur, postq distillata est
aqua ab argento et auro, tunc habes
aurum et argentum congelatum in
balneo marie et tenere calcinatum,
quia ipsa est nobilior calcinatio
omnibus alijs calcinationibus pręs
in prin.º huius libri. Et tunc aurum
et argentum sic calcinatum teneas,
et citius soluetur cum aqua ♁ xyloto ♀ flos
Ergo in nomine domini fac aquam
fortem ♁ ♁ uor superius datum de uitri
olo bene uiridi claro et lucido, et de

de cynabrio bene ponderoso an de sin
gulis his tribus operibus, sed nota
bene hoc verbum aqua est magne
importantie ut sed nullo modo unq
ponas in aliquo urinal ad facien=
dam hanc aquam preter plusq 12.
on specierum hoc est on 4. de quali
spec. loci ponens non tibi on 3.
de singulis spebus quod erit on 9.
pro quoli urinal ad huc melior et
potentior erit aqua, quia ignis me
lius ascendit sed aqua est valde
pauca, et ideo oportet laborare cum
pluribus urinalibus et facere bonam
quantitatem aque, quia quelibet drag
ma tun calcinati ad hoc ut soluatur
bene vult duas aquas, et una on.
auri calcinati ad hoc ut soluatur in
aquam vult libras duas aque. Ergo
In nomine Domini cum predicto

aqua ph[ilosoph]or[um] solue aurum tuum et ar
gentum tuum in aquam clarissimam
sine aliqua residentia, et p[rae]fatas
aquas simul iunge, et tunc fiet uer[um]
matrimonium ph[ilosoph]or[um] [inter] masculi et
femine. Et ita simul communicas.
aquas in balneo mariæ ut dictum est
distillo et habebis lapidem congelatu[m].
et postea ponas in alio uase vitri
cum collo longo, et additione ad mer
suram unius pedis communis in lon
gitudine, sed corpus sit rotundum,
ut est luna, et magnum ad quanti
tatem lapidis in duplo u[el] quod quan
do lapis est in corpore uasis, non sie
nisi medium, aut minus et tunc sigil
landum est uas cum arte notorio in
tus posito, et bene lutato et incinato.
Et tunc ponendum est putrefactione
p[er] dies 40. ut soluatur in oleum, et
et s

iterum congeletur in lapidem super
cineres calidas et hoc quater reitera.
Et hoc potter da tibi adbibendum quar
tam partem sui ponderis de cauda
draconis, que cauda sic constituitur.

Modus faciendi caudam dra
conis pro lapide.

2a Solue aliquam quantitatem auri fini sub
tiliter foliati; uel minutissime limati in
prima aqua salias armoniaci, quam dis
tillasti ab auro et argento prima uice et
eodem modo calcina ut fecisti primum
aurum. Et cum secunda aqua flor. qua
distillasti a lapide tuo separato prius
flegmate solue istud secundum aurum
calcinatum et ita soluto imbibe eodem lapi
dem tuum modo isto post quartam con
gelationem lapidis, iterum solue ipsum,
quo soluto da sibi quartam partem

mi ponderis de isto secundo auro so
luto imagar ad bibendum, et uase be
ne obturato per dies 8. pone igitur
in putrefactione, et postea sa per
cineres congela, et sic procede da
do sibi quartam partem sue caude
Draconis ut continetur in opere lapidis
~ Sed revertamur ad primum pro
positum nostrum ℞ distillandi aqua
salis armoniaci et scias quod Ma
gistri qui separant aurum ab argen
to faciunt aquam suam ad soluendum
argentum de sale nitro et allumine
Rocce ad soluendum aurum de sale ni
tro allumine rocce et sale armoniaco
eosdem fili mi facias tibi facere a
quam tuam de uitriolo loco alluminis
rocce, quia allumen rocce nihil ualet
in opere lapidis. Vitriolum autem

multum

multum valet, quia et Pater retinere, et
ipse retinet tincturam. Sed si esses in
loco ubi non essent Magistri separatio
nis auri, ab argento, facias tu ipse
aquam modo isto ℞ Accipe salar
moniacum et in mortario metallico valde
bene pista et postea super marmore
iterum bene tritum ut fiat pulvis,
et similr̃ fac de vitriolo et salen. tri,
et sit par pondus ãn de singulis et
pone in botia magno cum collo longo
per medium palmum et amplo, et lar
go inore quatuor digitis et botia nō
sit plena sp̃ez sed media et non plus
et super ponas alembicum valde amplū
ut spiritus, idest fumi descendant in
recipientem et Botia intret in corpore
Alembici per duos digitos et non plus

et bene attribuetur, et bene lutetur, cu

luto fanne, vitri, quia oportet tibi

dare magnum ignem in fine, sed ut

tis cautus in regimine ignis, quia

oportet ponere magnum recipientem

ad recipiendum aquam istam et nullo

modo debes eum lutare, aut obturare

cum aliquo re quouis videris fumos

albos et grisios ascendere in alembico

et descendere in recipientem, et exire

per os recipientis et exalare per im

petum eorum magnum; nam si recep

taculum esset obturatum, aut lutatum

cum nato alembici aut spus non ex

halaret, tunc fumi propter potentiam,

et acuitatem salis ar.ci frangerent

alembicum et totum opus perderetur,

de hoc expertus loquor, quia sic mi

hi euenit in prima uice, quia distillam

biane aquam et hoc quia ignorabam potentiam salis amoniaci. Ergo caveas tibi dico, fac ut sciat quando isti fumi veniunt fac ignem de paruis carbonibus in medio fundi recipe sub furno botie, ita ut valeas tenere manum in furno sine lesione a calore et cum isto igne continua per diem ac noctem; id est per 24. oras et separa flegmam, et postea in nocte augumenta modicum ignem et cum isto distilla quousque distillare pot et quando amplius non distillat cum isto paruo igne, scias quod tunc fumi volunt ascendere et ideo sis cautus in augumentando ignem quando amplius non distillat R modicum post modicum cum carbonibus mediocribus quousque fumi ascendant et tunc si ignis est nimis magnus extrahe ipsam de furno

quousque fumi exalent et amplius non
ascendant et postea restitue ignem pro
prium in furno. Et nota quod si ignis
non esset nimis magnus quando fumi
ascendunt et exhalant non debes extra
here ignem de furno, et postque exha
lanti fuerint fumi, tunc ualde bene
lutam recipientem cum luto farine fru
menti et petijs linei circum circa na
sum alembici, ut secundi fumi non ex
halent sed retineantur quia sunt spi
ritus aque ardentis procede augmentan
do ignem suum modicum quousque uidebis
iterum alios fumos albos ascendere in
alembico et descendere in recipientem,
et isti secundi fumi ualde bene reti
nentur et non exalant, sed conuertun
tur in aquam, si receptaculum est
lutatum quia non sunt periculosi sicut
primi et tunc quando isti fumi ascen
dunt

ascendunt fac ignem flamē cum parvis
frustis ligni et continuo sed modicum post
modicum augmentando secundum id
quod videbis fumos ascendere, quia qn
fumi ascendunt ignis est in bono statu,
et quando non ascendunt tunc augmen
tandus est ignis et sic continuandus est,
quousque fumi ascendant plusque possibile
est augmentando ignem in fine cum
grossis frustis ligni lem; secundum ma
gna flamā et semper continuo. Et
nota quod postquam fumi deficiunt tunc
distillat aqua citrina aliquas guttas,
quas distillare permitte perdendas autem
tres horas vel donec amplius nihil
distillat. Et tunc cum Dei gratia comple
ta est aqua. Et scito quod vult ignem
per horas 36 ad minus vel ut vult aqua phy
losophorum superius de nigro etiam phus:

Ergo in nomine Domini comple et
aqua ista cum petiis lineis Balneatis
magis valdè calida circum circa
os recipientis involuas super petias li-
batas ad nasum alembici ut lutum nil
liquescat, et valeas extrahere aquam
tuam factam, et subito projice super
aurum tuum, quem solvere cupis, et
tunc si aqua erit bene facta receptacu-
lum in quo erat aqua totum erit album
pp fumos, sicut pp aliam aquam
pptorum superius descriptam fiebat ru-
beum. Et nota quod si aqua haberet
in fundo recipientis magnam residentiam
sicut calcem, tunc quando projicies eam
super aurum vis cautes ne simul proji-
cias calcem, sed remaneat, et vas bene
obturetur ut superius dictum est. Et nota
bene hoc verbum, quod in complemento
omnium aquarum nunquam extrahas aliquam

botram aut orinale de cineribus et quod secundo vel tertio die quod fieri non fuit bene infrigidatum quia quando vitrum calidum sensit aerem frigidum tam cito frangitur et ideo non oportet tam cito non extrahere initi recipientem cum aqua facta est quando cito aqua completa est quod nihil amplius distillat tunc cito debes extrahere eam et projicere super materiam tuam anteq́ spiritus . habent et tu habitu eum ante notorio ut supra dictum est vale de bene observare et lutare

Sed ut o[illegible] arcana tibi scribam in regimine ignis. Nota quod quando facis magnum ignem flam̄e, tunc furnus [illegible] ligna combusto impletur multum de carbonibus accensis et flamma tunc ad [illegible] ascendere. Ergo extrahas in illo

nie magram quantitatem carbonum
de furno cum una palla ferrea et non di
mittas in furno, nisi tantū ignem quod
possis accendere ligna et facere magnā
flam̄am quia tunc flam̄a ualde bene
ascendit. Et hoc similiter oportet fieri
in furno calcinationis quando aliquid
calcinatur. Et similr̄ hoc oportet fieri
in furno calcinationis qn̄ aliquid cal
cinatur. Et similiter hoc q quando po
neris aliquam bocciam siue urinale
in cineribus ad distillandum fac in
furno ponas cinerem circum circa li
tum cum cocleari ferreo ualde bene mas
sando, ut cineres sint ualde bene spisse
usque prope lutum. Sed tamen non
tangant lutum sicut in alio furno pone
uitrum in cineribus et cineres ponas,
cum manu absque coclear et cum maſſatiō
ne eas circa uitrum et hoc ut cineres

sint

sint leniores sed tamen debent esse usq
prope lutum ut dictum est a[illegible] fundo
uitri nunq debent esse cineres nisi ad
spissitudinem unius digiti, et non plus
et sic nota bene in distillatione harum
duarum aquarum quenam illarum meli
us continuat spiritus in ascensione
in alembico, an illa que habet ci
neres bene compressos, an uerius illa
que habet cineres leues equalis erit
fortior aqua et melius facta et tunc
operari debes per experientiam. et hoc
ideo dico quia in laborando subli ma
tum sit continetur in [illegible] suo
inferius oportet quod cineres super
aspergant usq prope alembicum per
duos digitos et non plus et nihil
mattare cineres sed leniores quam possibi
le sit dimittere eas. et quando incipit
sublimare et quando uidebis aria intum ahe

ascendere superius cineres materiam
tunc extrahas cineres circu circa ~~~~~
per unum digitum, ut sublimatum me
lius coagulatur ad motum ~~~~ refri
gerium aeris sed cum procede modicum
extrahendo cineres circa botiam,
donec cineres remaneant superiores
pulveribus in botia existentibus per
quatuor digitos, ut continetur in re
cepta mea faciendi sublimatum, que
ponetur inferius. Et hoc tibi dico
ut idem serves in omnibus sublimatio
nibus, sed nota quod botia debet esse
magna ad quantitatem pulverum ita
quod pulvis non sit nisi ad medietatem
botie, vel minus et debet habere collu
longum per medium palmum vel circa
sit strictum et inde ita quod os botie
sit largum per duos digitos et non
plus et alembicus super ponatur
ut

ut in distillatione fit sed non opor
tet lutare, quia aqua non recipit
sed hoc ℞. ponere cineres leues, et non
debes facere in distillatione in fumo lam
padis immo tunc debes ponere cine
res valde spissas et bene mollatas
qui ignis non est magnus, nec po
tens nimis: Adhuc nota aliud secre
tum fortificandi aquam. Recipe aquam
tuam fortem vel ardentem, et cuius aqua
est libra una pone in eo ℥ ij salis
armoniaci bene triti et similiter ℥
ij salis nitri. Et deinde distilla aquam
ut fit aqua 8 Loz. Et si erat aqua
debilis fit fortis et si erat fortis fit
fortior ad soluendum.

Pratica faciendi aquam vite

Nunc ad distillationem aque ardentis venia
mus, que sic fit; accipe bonum vinum

clarum et potentem et in botia magno
corpore, cum collo longo uno palmo
et ore largo per duos digitos et non
plus, pone partes 28 et ponas in
alembicum amplum, q. botia intir
tret incorpore alembici per tres di
gitos et luta cum luto recenti facto
in illo die de farina frumenti et sit
ualde spissum et durum, quam uelo
ci postea pannis recum pecijs lineis
et dicto luto bene ducas per palmū
tue manus ut bene liniatur par
ies et ad umbram desiccari permitte
per duos, aut tres dies, et postea
ad solem per unum diem et tunc po
natur in cineribus lenibus secundum spissitudinem,
sed tamen cineres bene cooperiant
totum corpus Botie usque prope collū,
et cum igne ualde lento de parvis car
bonibus distilla aquam; sed in pluribus
diebus

diebus, et noctibus, aqua de qua tanto
leniori igne ipsa distillatio fiet tanto
nobilior erit aqua et caveas, ne facias
as fortem ignem, quia aqua com
bureretur, et ideo vocatur aqua ardens
quia ardet. Scias quod quando in
cipit distillare tunc vol. facere plus
ignem quousq distillat, ut fumus
non calefiat nimis, et quando amplius
us non distillat tunc iterum fac
ignem donec distillet, et sic procede
distillando quousq distillaveris par
tem unam, et mediam, vel distilla ex
partibus 12. partem unam quod
idem est, et tunc separa flegma
quod est oppositum aque satis plus
quia in ea semper flegma primo a
scendit, et virtus aque in fine; at in
aqua ardente virtus aque est q
primo ascendit, et flegma in fundo

remanet, quę nihil valet, nisi ad fa
ciendum bonum acetum. Ergo distil
la ℔ ex uno et medio de parti
bus 19. iterum hanc partem distilla,
cuius accipe per distillationem tertiam
quartam partem, et quam iterum per
distillationem. Rx partes duas et in
quarta distillatione pars minus q.
totum, et iterum distilla hanc partem
usq ad nouem uices totum, et cum
Benedictione Dei habebis optimam
aquam ardentem, quam diligenter
serua in uaso vitri bene obturato
quia virtus eius exhalaret; et nota
bene quod si feceris magnam quantita
tem aquę huius ardentis, et de ea
fuderis super Tartarum album cal
cinatum in forte uase vitri, et cum
igne suaui distillaueris, et iterum
de alia aqua ardente super fude
ris

sideris, ut continetur in lib.° tuo a
pud ~~[illegible]~~ de quinta essentia
poteris cum isto tartaro facere forti-
rem aquam mundi ad soluendum in
tegro aurum in aquam. Et nota bene
et diligenter, quod si cum ista aqua
soluens lapidem et recongelaveris pos
tea et secum figetur operabis plus
in uno die quam in tribus mensibus per
alcam meam ut probatum, etiam as
torio magni lapidis compositione,
et operatione, qui liber incepit
studio ~~mag~~ Florentis legere opus
Magistri artis Generalis, qui fuit
vir Dei et habuit scientiam Dei
per infusionem Divinam —

¶ Practica distillationis aceti per
arte nostra

24 Nunc restat videre de distillatione aceti

quia est fundamentum huius benedictae ar
tis et max.° in extractione lapidis ta
turri In nõie Dñi. Accipe acetum no
bilissimum clarum, et fortissimum supra
modum et ipsum pone in ampulla ultra
ad distillandum, ut dictum est de
aqua ardente, hoc est in ampulla si
mili sed ponas plus acetum q
posuisti vinum, ita qd quod ampul
la sit quasi plena usq prope ad
lum p 2. aut 3. digitos et nota
quod acetum antequam incipiat dis
tillare crescit, et ascendit, et ideo nõ
opus est ut bocia sit tota plena et
oportet dare magnum ignem in prin
cipio sed lenem et postea modicu
augumentare quousq distillet et tunc
tene ignem modicum post modicum
augumentare quousq distillet, et tuc
tene

tere ignem modicum, quia non distillat
cum parvo igne, sed cum modico.
Et nota bene ut recipiens sit magnum
et bene lutatum, et subito quod ab ace
to non separatur flegma, sed cave
ne facias nimis magnum ignem, quia
distillares etiam tincturam rubeam
aceti, et te iterum oportet acetum illud
distillare causa separandi tincturam
ab aceto, quia tinctura illa nihil va
let, et acetum debet esse clarum sicut
aqua, ut possis cognoscere quando
est tinctum tinctura corporum, quos
solvere cupis, ut fit de anti
monio, cuius practicam ponemus
inferius, quod est secretum maxi
mum, sed labor magni temporis
antequam solvatur, quia oportet quod

acetum sit valde forte, et Amphore bi
trea cum corpore amplo et rotundo
ut est supra quando habet dies 14
et in fundo sit plane ut pulvis anti
monij iaceat largus et acetum distill
tum super vasso per quatuor digi
tos et pulvis debet esse tt i. vel cir
ca. Et amphora debet habere collum
longum per unum palmum. et strictu
ut est receptaculum propter ubi quod
fundus debet esse planus et tunc sup
ponendum est aliud roborium ne valde
bene lutare et obturare cum petijs li
neis et ebitumire farina frumenti
et ad umbram per dxos meltres di
es deinceter. Quia acetum si senti
ret colorem solis penetraret petras li
reas lutatas adhuc molles et virtus
aceti exsalaret quia totum secretum

solvendi antimonium consistit in bene sigillare ampholam, quia virtus aceti penetrat omnem lutum, et ideo oportet te esse cautum in bene sigillando, et quemadmodum inferius suo loco dixi et diciemus, quia tamen dixi quod oportet bene opturare ampholam. Ideo notos tibi facio duos modos lutorum proprium ad aquam et ignem.

Pratica luti con igne, et aqua

23 R albamen ovi non percussi et super ponas de farina et de calce viva et simul agita omnia cum modico oleo comunis, postea de papiro diligenter carminata et minutissima et super lapidem contere et extende ut fiat sicut pasta modicum dura et subito operare cum eo ad lutandum quia

#.

cito induratur nimis et ideo luta an
teq(ue) durescat.

ℂ Aliud lutum ad idem.

℞ calcis vive on(ciam) 2. sanguinis draco
26 nis farine uitri osalitiriri an(a) on(ciam) una
omnia simul tere perfectime et deinde
pera cum albumine oui et semper mar
more incorpora et luta et fiet durum
sicut lapis lauda Deum

ℂ Ratio distillationis per filtrum

27 Accipe filtrum et ipsum incide ad formam
lingue bouis, quas linguas filtri bal
nea in aqua com frigida et munda et
postea cum bene madefacte fuerint exprime aquam et pone ipsius lingue
lingue filtri caput unum in largum
caput in aceto cum aqua quam dis
tillare cupis per filtrum usq(ue) modicum
et aliam medietatem lingue cum subtili
capite

capite sine pendere extra vas vitreum
in quo est materia distillanda sive aqua
sive acetum et tunc per linguas filtri
aqua distillabit clara et munda aquam
collige in alio vase vitri amplo et
sic habes modum distillandi per filtrum
sed nota quod huiusmodi linguis filtri utimur
ad distillandum res viles, sicut
aqua et acetum tritum et ad hoc ut
extrahamus eas mundas sine fecibus
grossis. Sed si vellemus distillare per filtrum
aliquam rem pretiosam vel aliquam
medicinam solutam aut aurum solutum
in aquam tunc loco linguarum filtri
faceremus linguas panni finissimi de
lana finissima pannas ad altitudinem
digiti minoris et cum illis distillaremus
nostram medicinam aut aurum solutum.

sed ad hue melius hoc fit cum papiro bambacis 3. aut 4.r foliorū et hoc est verum.

De cognitione spirituum cum corporibus quomodo intelligat'

28 Phylosophus noster Hermes dixit, quod co niunctio corporis, cum spiritibus, quam Phy losophi preceperunt fit cum dissolutione, et non sublimatione, corpus enim est ligatio spiritum volatium et spūs volantes indi gent tenacitate et confirmatione, et cor por debent subtiliari ut eius spiritus co niungant' subtiliatio autem et prepa ratio corporum est dissolutio conti nua cum contritione ut fiant lenia pro manibus tuis et sic non separantur ab eis cum coniuncta fuerint cum spūs. Nota quod si ipsa corpora habent par tes subtiles, tunc universaliter coniun guntur spiritibus, si vero grossas non

coniunguntur. unde et recesse ab eis divi
dentur in igne et fumi fugient, et dimit
tent corpora sola in aequale. Quas ergo
queritur huius artis. quia natura non potest
commixtionem facere sine dissolutione
corporum et coniunctionem contritionem et spi
rituum volantium et rursus ex aliis et cum
ipsis coniunguntur corporibus quibus
et congelentur. nihil facies congelatio
aut etiam cum corporibus et per dis
solutionem et contritionem et assatione,
et cum fuerint tali modo corpora spi
ritibus commixta numquam possunt in igne
separari et hec est commixtionis se
paratio in qua concordati sunt omnes
Philosophi.

Praeterea ad cognoscendum species minerarum quibus indigemus ad extrahendum spiritus corporibus coniungendi id est aqua fortis et chrysocolla.

Species ergo mineales ad faciendum aquam fortem vel ad sublimandum Mercurium debent esse tales ℞. Vitriolum debet esse in grossis frustis teutonicum vel ungarum, non Romanum quia falsificatur et debet esse clarum, et lucidum quasi vitrum habens colorem viridem et clarum et melius est in frustis grossis. Salnitrum debet esse longum et clarum et melius est quasi cristallinum. Cinabrium debet esse ponderosum et bene compositum, De istis autem tribus speciebus fit aqua fortium Sal Armoniacum debet esse amplum clarum, et cristallinum. Sal comune debet esse

esse pinguae et album. Salpetrosum idest
borarum debet esse clarum vilneum et in
fractione album quasi vitrum. Et nota quod
magna differentia est inter sal Petra et
Petrosum. Salpetra est salnitrum, salpe
trosum est borace. Ergo in operatione om
nium istorum salium sis cautus ad eligendum
id quod fuerit melius et clarius in suo gene
re, quare meliora opera facies in omni opere
alchimico et Physico, et ista est inventio Phy
losophorum. Ergo pro solutione solis et lune
in quibus fit conversio spirituum cum
corporibus consulo tibi pro meliori quod
semper ut est preceptum philosophico facias
aquam tuam ad solvendum lunam de vitri
olo et salenitri et dimittas in hoc Alumen
Rocce nempe docuj et te, et ad solvendum
solem similiter facias aquam de vitriolo

bene lucido et claro et sale vitri longo
et cristallino et facta ista aqua ad dissol
vendum lunam di salcina idest separo
eam à calce et fecibus suis hoc modo
proyicias unum solidum argenti in aqua
et subito solvetur, si aqua fuerit bene
facta et vadit ad fundum et secum por
tas feces aque ad profundum et clar
ficatur aqua. Tunc separa aquam à fe
cibus suis, quia tunc bene dissolvit,
quando est clara. Et ita in ista aqua cla
ra pone argentum folcatum vel subtili
ter limatum ℥ unum 1. aque ℥ i. ar
gentes fini de c. ventio, vel minus in tan
tum, quantum, solvere poterit, et cum ista
aqua solvetur argentum. Deinde facias
aliam aquam ad dissolvendum aurum ut dr.
est, quam di salcina ut dixi modo et
pone eam in botia vitri, in aqua pone

partem solis armoniaci et pallini minutis sime pulverizati hoc modo videlicet si aqua est libra una, pone libram mediam salis armoniaci quod erit tertia pars dictae aquae est tertia salis armoniaci et iterum distilla cum alembico bene lutato; sed non lutes receptaculum ut reconciperetur in distillatione aquae solis armoniaci iterum distilla 2a vice hanc aquam fortem et in ista pone aurum finium decemetro foliatum aut limatum et sic aqua in vase vitri bene obturato, quia sine dubio solvet tibi aurum in aquam citrinam. Et ideo dicit Raymundus in Teia 2a in libro quintae essentiae ubi docet modum separandi aurum ab argento, primis facere sic aurum in aquam dissolui pone in magnum aquae fortis sal armoniacum

et illa aqua sine dubio soluet aurum
magicum .S. Ergo fili mi intellige dem
Phor, q conunctio corporum ℞ solis et
lune cum spiritibus ℞ aquarum fortium
phor fit cum dissolutione et ro sublimate
et lauda Deum, in hoc quod dixi tibi.

¶ Pratica Mercurij sublimati nobilis

In Nõie Dñi inclina aurem tuam fili mi et
30 intellige. Nam de pratica Mercurij subli-
mati, tibi ueram congelationem ostendam
Dno concedente, et pratica est venerabilis
hominis Dei Raymundi de Insula Maiori-
carum Magistri artis Generalis, qui fuit
vir Dei, et habuit scientiam suam per
inspirationem Dei, qui ut habet in
Epla missa ad Regem Robertum in tracta-
tu de lapide uegetabili, ubi docet fa-
cere aquam ardentem de vino nigro uel
albo bono, claro et potenti ut quali-

est

est maluatica ut uult uere eius partibus
18. per distillationem capias partem unam,
et mediam et veluti te docuimus supra
folio 26. vide tibi. Scias ergo quod
secundum q. ipse docet si facies omnibus
distillationibus in libro una huius benedi
te aque ardentis ponens onz. i. auri fol
iati aut minutissime limati; sed melius
est foliati et ponens in vase vitrio pro
ut tibi docet et sigillato vase ponens
in cineribus in fumo lampadis cum igne
olei et bono papirio per aliquod dies
et noctes totum uertit aurum solvet
in aqua. Sed adverte pro intelligentia
illius auri quia non est aurum fol
iatum quo utuntur pictores, propter
quod inde quod de hoc monetos Magr
Christophorus de Parisijs in suo lucidario

et operare in eum quia perficies
sine errore. Item aduerte quod si
non haberes uas, sicut ~~[illegible]~~
docet intima l(itte)ra predicta ponas in
uase vitreo cum collo longo et stricto
et bene obturato, ut nosti, et aurum tunc
dissoluetur in aqua, et cum fuerit solutum
aquam euolare permitte cum lento igne
puta in balneo marie cum uno papiro
duobus filis bambacis in urinali cum
alembico super posito, aut ad fortem
solem, et aqua euolata ponas in uase
vitri cum collo longo et vase bene obtu-
rato pone in fimo in putrefactione,
aut in balneo marie, donec iterum
perse sine alterius rei admistione sol-
uatur in aquam. Hec autem solutio est
aurum potabile habens infinitas uir-

tutes

uirtutes ut in libro conservationis humane
uite [illegible] continetur. Cum igitur cum
isto auro prope soluto impastaveris ar-
gentum uiuum septies sublimatum cum uitri-
olo rectificato pro 1 auri soluti onc. 2 argen-
ti uiui et postea sublimaveris impastatum
aliquibus uicibus semper sublimatum super
feces reducendo et impastando ac sublimam-
do fixabit mercurius in medicinam pene-
trantem et tingentem, item plus et plus, et
est miraculum magnum, quod si onc.
una limis auri ipse soluti ponatur in
partibus centum Mercurij in igne lentissimo
per dies x. et noctes congelabit totum in
aurum hec enim mirabilia sunt in natura.
Et tamen hoc totum provenit ex parte
ipsius aque qui in solutione auri cum
ipso auro inseparabiliter fixatur. Fili
mi patrem Raymundi cum Mercurio

bene sublimato bene intelligas quia
verissima est sed scito quod si loco
mercurij sublimati maiore esse soluto
imposita veris quintam essentiam
mer.rij sublimati loco eius sublimati
tu erit multo nobilior medicina
quia quinta essentia est res nobilis,
et incorruptibilis, et est secretum ma.m
qui scit tam bene extrahere ut contie
netur in libro de quinta essentia et
est res nobilis et incorruptibilis, et
est secretum maximum qui scit tam be
ne extrahere ut continetur in libro
de quinta essentia Raymundi aut loco
sublimati pona argentum vivum ex
tractum de cinabrio quod extrahitur se
cundum quod nunc te docebo R.

Modus extrahendi argentum vivum
de Cinabrio —

Pone

Pone Cinabrium bene pulverillatum albritum
3ª sup more in ampollam vitream cum col
lo longo et corpore amplo et rotundo et
super eum distilla aquam fortem factã
ex vitriolo et sale petre tm quod aqua
superaret tribus aut quatuor digitis,
et obtura bene vas, ne respiret, et in ci
neribus cum lento igne fac bullire et
cinabriũ solvatur in aquam et solutum quod
solui poterit, distilla per filtrum et distilla
tum per filtrum quod solutum est serva
tur ad partem et fiat aqua nova
ita ut totum solvatur ordine et distilletur
per filtrum et postea alembicũ igne lento
in cineribus, donec tota aqua distillatur,
et postea ~~alembicum~~ auge ignem et subli
metur cum forti igne in fine et quod subli
matum est accipiatur sine fecibus et iterũ
cum propria aqua sua distillata abeo

separato prius ab ipsa flegmate quod
quidem exibit in principio solvatur et
iterum dissolvet per filtrum et postea per
alembicum iterum sublimetur et hoc sepe
pius reiteretur magisterium donec totu
sublimetur sine ullis fecibus ne pro
prie fit Rx S.tr lib.to mercurij sublimati
cum vitriolo Romano ipsius et ista
simul liber facta erit quinta essentia
Cynobrij et erit medicina perse ipsam
quando magis si postea coniuncta erit
cum auro soluto perse ut supra et
sublimaveris (ut superius dictum est)
quia vere sicut laboraveris medicina
ista valebit centuplum plusquam in
mer.o sublimato simplici. Et propterquod
si tu videat sublimare postquam distilla
veris ab ipso Cynabrio aquam fortem
et cum congelatum erit infundi totie
antequam sublimes sulphur remanebit de

sap

super compositum aquam forti, recedet sufflando, Mer.^s autem remanebit in fun
do coagulatus et fixus in medicinam fundentem et fluentem quia ponitus sup.
laminam ad ignem funde . . . et hoc intelli
ge si pluries reiterauens solutionem cum aqua forti 2.º distillationem per
filtrum et coagulatione 3.º modo distillando abeo per alembicum aquam fortem. Taceto no quia est maximum secretum secondino melius est laborare cum isto q cum Merc.^o sublimato.

¶ Pulera Multiplicatio ☾ et ☼

30. Et nota ubi venies ad hoc propositum quod unus alius faciebat unam optimam multiplicationem cum argento vivo extracto de Cynabrio et cum luna soluto et aqua ardente medicinam est de auro

sedipse ponebat on. 1. lune solute in
aquam perse ut supradictum est de
auro eodem centum argenti vivi de
cynabrio et per modum supradictum quod
est miraculum magnum licet bene
bat per dies decem et noctes in cine
ribus cum igne lentissimo ut est ignis
candele, vel modicum plus. et in capite
x. dierum ubi Raymundus dicit conge
lari totum aurum quod verum est si
fermentum esset auri, sic quod fermentum
huius erat lune ideo convertabatur to
tum in lunam; sed ipse tamen non acci
piebat totum sed solum accipiebat
quartam partem scilicet on. 25. et igne
in cineratio in balneo plumbi ad pur
gandum et habebat finum argentum.
sed nota quod quando extrahebat 4.
partem dicti congelati iterum reponebat
simul

simul incorporando aliud tm̃ argenti
vivi extracti de cinabrio et iterum
per alios decem dies ponebat ad ignẽ
candele similissimum vel quasi et ignẽ
ignis ut tibi istud quod masse ar
genti vivi etiam unc pene solute
ut dictum est de auro ponam in cri
nali vitreo ad ignem lentum pro decem
dies nihil sublimetur, nec eleuetur
circum circa pondilio Ocinalis et aliter
ad ignem quantum sustinere potest
quousq nihil sublimetur, quia si subli
maretur minimendus est ignis et inceo
pit e aliorum decem dierum ut ibi extrahe
bat aliam quartam partem et iterum
reponebat aliud tm̃ de argento vivo
extracto a cynabrio. Et nota quod in
ista multiplicatione non debes sublimare

argentum vivum de cynabrio nec ex
trahere eius quintam essentiam per mo
dum dictum, sed solum solvere in
aquam fortem, ut dictum est, et bal
neando aquam sulphur mediximus
super notabilioribus tum, quod sufflan
do proijcias et argentum vivum con
gela distillando aquam et erit perfe
ctum quantum ad istam multipli
cationem ad album, que mutato fer
mento fieri potest ad aurum hoc est
cum auro soluto per se mediximus.
Lauda Deum.

¶ Alia multiplicatio lune

Dni Epi Paduensis de Cha
Marcello

33 ℞ Cinabrij on. 6. et frange et serva in
partis frustris ad magnitudinem fabe
℞ Litargirij lib. 1. Boliarmenij on. 2.

terrant' subtiliter, et bullias plane cum
forti aceto et claro petitum unum aceti
usq consumationem tertie partis petiti
vel aceti tunc distilla per filtrum vel
statim cum exeunt abigne et hoc iter
bullias plane et mansuiter cum allumine
Rocce on. 2. boraxis on. 1. limature lu
ne on. 4. etsic fina lana de cine
ratio et bulliant sic plani modo fiat
sicut pastor negro sicut scit pre. De
qua pasta cum dictis fructis lymatris
superius sematis fac solario ad plus
duo ad spissitudinem unius digiti. Item
in fundo vasis ubi ponuntur fructi
et medicine debet poni primo solarium
unum de litargirio quod remansit supe
rius infectibus a quibus distillasti per
filtrum acetum. Et super illud solarium
litargirij et solarium unum medicine nigre

et super illud solarium medicine solarium
unum frustrorum Cynabrij superius sere
ti et super hoc solarium aliud medicine
et super istud aliud ad huc solarium frus
tro[rum] Cynabrij et super istud solarium
alterum medicine et demum super
istud postremum solarium medicine
pone ad huc solarium unum litargirij
supradicti. Tunc erunt non nisi duo so
laria frustrorum Cynabrij et plus non
debet esse. Tunc bene claude ÷+.lum
cum coopertorio terreo et bene luta
totum +.lum ad spissitudinem unius digi
ti et desiccari permitte. Tunc ponas
infernum ad hoc aptum et stet ibi
perdies quinque, albens, et supra posito
multiplica ignem superius et in dabeas
de die indiem usque ad diem decimum

et

et sic stabit per quindecim dies adigné
continue subtus fumum semper carbones
quatuor.

Ad solem sequitur multiplicatio ut
supra ad lunam —

34 Notaque cum ponueris superius ℥ 4. lune
loco lune ponas ℥ 4. solis foliati aut
limati, sed erit melius calcinati et
ponas tibi unam minii, et simili modo
habebis solem multiplicatum quasi
in duplo vel plus. Et ultimate ponas
in cinericio totam medicinam lune vel
solis que remansit in crucibulo, et
invenies bonam lunam, solem secun-
dum quod laboraveris. Laus Deo
semper —

Pratica ad dandum pondus ☿ ipsi lune

35 ℞ partes tres Cynabrij, una uero sul
phuris de canna et omnia puluerisa
et simul incorpora et ℞ partem unam
limature lune et fac stratum pulue
ris Cynabrij in ♁lo et super illum
fac stratum limature lune et sic stra
tum super stratum quousque ♁lum erit
quasi plenum sed in fine facias ulti
mum stratum de puluere Cynabrij et
cooperi et claude ♁lum coopertorio
terreo quod habeat ita paruum fo
ramen o in medio ut fumi ualeant exi
re plano modo. Deinde superlata cooper
torium et ♁lum cum luto sape et per
mitte desiccari et iterum superlabi et
iterum desicca et da ignem paruum et
lenum usque 1o die et in 2o mediocrem et in
3o magnum ignem. Et inuenies lunam

calcinatam, quam purga per cineritium et erit in bono pondere solis, et consue-bit cementum si cum auro iungeretur et erit preparata ad tincturam rubeam recipiendam.

Alia pratica ad idem

36 ℞ lunam puram, et eam funde, et cum fusa proicie cinabrium, et cum baculo mi-sce, vt ea corporentur donec in pulverem reducantur, et tunc contere dictam pul-verem et impasta cum aqua facta de sale armoniaco, sale nitri, et borace an. et ex eo impastato fac pillulas, quas de-sicca super cineres calidos leniter, aut ad solem, postea dictas pillulas redue per cineritium in balneo plumbi ponendo pro unaquaque ℥ lune ℥ 6 plumbi, et sic reitera tribus vicibus, et habebis luna

conversam in solem album effectum et cadit idest minuitur quarta pars to tum ignius lunei. laus Deo.

Preparatio Cynabrij pro pratica predicta

Per Cynabrium sublima cum sale arm.co et
37 tunc operare eum super argentum aut aurum in multiplicatione quia plurimum valet. Item nota hoc secretum in ultima sublimatione da tibi magnum ignem si vis ita quod totum sublimetur et in fundo invenies aliquos granulos auri. Item tere illud, quod sublimatum est et sublima cum forti igne iterum in fine et rursus invenies aliquos granulos auri et sic procede donec deficiat.

Medicina Cynabrij sup luna. i. solem Album utriusque

Dissolve

Dissolve et congela Cynabrium cum aqua
34 qua fortis, salis nitri, vitrioli et
Cynabrij, ac toties quod perfecte fi
xetur et rubea fiat quod erit commu
niter in quarta vice, tunc pone ad
sublimandum cum tantundem salis ar
moniaci et iterum sublimationes donec
fundatur et tunc dissolve in aceto
distillato, in quo aceto ante distillatio
nem resolutum fuerit allumen.
et desicca et resolve quater et desiccatu'
cera cum oleo Plumbi facto decemto
et aceto distillato simul bulliendo
donec remaneat ad spissitudinem olei
cum quo oleo solve et congela decam
medicinam donec fundatur et fluat
super laminam sicut cera. Cuius una
pars. tingit partes decem solis albi

vnuerum solem et alia medicina ut
pulvis Cynabrum solvendo, et coagulan
do ipsum cum aqua forti sicut dixi
mus supra donec combustum remaneat
sulphur, quod sufflando proijcias et
argentum vivum Cynabrij infundo
remaneat, qui ponitur super lam
nam ignitam fluit et funditur, et
est medicina operare ergo ...
super solem album.

Alia medicina super lunā conver
tens eam in solem.

39 Medicina iterum alia ad solem ex luna
℞ partem .1. calcis solis calcinati cum
sulphure et oleo eius sicut in princi
pio docuimus ~~et olei eius~~ pulverizati.
De aqua Aquilę sublimatę ad rubeum
duplum et tere calcem predictam fortiter

ut

et sit pulvis in tangibilis et invisibile totam
aquam predictam incorporando ut totum
fiat unum. Postea pone in vase vitreo
forti in loco humido ad solvendum do
nec totum solvatur in aquam rubeam
sicut sanguis, de qua aqua tere qu
tam essentiam Mer.lis sublimati siccando
imbibendo et humaniter assando in lento
igne, donec sit rubeus admodum
corpi fur. Iterum tere cum nova aqua
et pone ad solvendum in loco humido
ut totum solvatur in aquam rubeam
dissolutam quam ponas super cine
res calidos et congela et erit rubeus
admodum corpi fur de quo pone pon
dus unum super centum lune fusse
et fies solvens in omni iudicio —

Alia tinctura ad solem et lunam et dat pondus

℞ crocum ferri partes tres quis usti cum
40 sulphure, vitrioli calcinati et rubei,
et similiter viride quis uatre an parte
1 quodlibet et per se extractum cum ace
to distillando per filtrum et postea
contere omnia simul idest pulveres
cum tantundem salis ar. et in fimo
vel in balneo dissolve et quod fiat si
cut salsa postea cum igne mediocri
sublima et infra ignem fortificio,
et ascendet sal ar.ᵐᵘᵐ cum tota tinctura
intrinseca separatur serum et quem solem
ar.ᶜᵘᵐ serva et faeces abjice. Deinde
℞ partem unam calcis solis ad pondus
unius partis de tincturis supra dictis.
et contere cum quinque partibus argenti
vivi sublimati. Et postea contere cum

sale arg.to tincto sup.to, et sublima ter vel
quater et si vi aliq.ti ascendet sal arg.ti sine
tinctura aliqua quia remanebit cum calce solis
et postea sal arg.tum album factum contere
cum calce viva et cum aqua illas sa
lis arg.ti quousq. veniat sic ut pasta panis,
quam pone in v.lo bene obturato et luta
to et da ei ignem fortem p horas duas in
furno calcinationis. Postea pone in vase
vitreo bene clauso ne respiret et in
balneo ponas, ut aqua teneat cum bo
no igne et sal arg.ti solvetur et calx
fundum petit tunc evacua aquam et
illam distilla per filtrum subtiliter cum qua
aqua salis arg.ti solve calcem solis cum
suo addimento tincturae, et super lapidem
marmoreum fit aqua in loco humido et
frigido et recipiatur in vase vitri amplo

et largo retri aliqua pars remaneat super
lapidem. Tunc recip. cum aqua ꝑ̃fata sibi
arg.ti solue et totum soluatur in aquam
rubicundissimã et claram sine residuo.
Quam aquam congela suauiter ad lentũ
ignem in uase uitri cum collo longo et
strecto recuase bene obturato. et iterum
solue, iterũ congela septies, aut donec
fluat sicut cera super laminam calidã
argenti sine fumo, quia si fumũ fecerit
iterando sunt solutiones et coagulationes donec ad ꝑ̃tum signum ueniet. Tunc de isto puluere parsuna super
centum argenti fini dat pondus et
colorem ad om.em Iud.m Et nota quod ars
bunum sublimatum est illud quod pres-
tat pondus et cetere tincture tin-
gunt. Lauda Deum semper.

Aqua rubea seu citrina que dicitur quinta

R. lib. 3. vitrioli Romani lib. 1. salis ar[mo]n[iaci]
+1 sublimati, lib. 1. salis petre, idest nitri
sublimati, hec omnia distilla cum igne
suavi et postea mediocri et postea forti
et exibit aqua alba et citrina
cum aqua prima cera medicinam tuam ad album
Cum aqua secunda cerabis medicinam ad Rubeum
que ceratio fit terendo imbuendo sol
vendo et congelando.

Congelatio mercurii in lunam et primo
purgatio Mercurij

Pone mercurium in mortario lapideo et mundo
+2 et adde sal commune crudum et album subti
liter pulverizatum cum tere bene cum
pistillo ligneo et pones postea de eius
de aceto forti et claro et vertere tantum
donec acetum exeat clarum. Deinde ex
prime mercurium per corium aut per pannum
et colabitur et invenies ipsum clarum

et mundum, et nota diligenter nec nullo modo projicias aliquam medicinam super merc^um^ nisi sit prius purificatum hoc modo ut dictum est.

Deinde R. Boracis quantum vis et ipsum solve cum aqua fontis et congela donec congelari non potuit, postea calcina in ... nam cum sale arm^co^ et ipsum solve et congela cum aqua salis arm. et postea ambas res insimul coniunge seu compone et solve, et congela, et iterum reitera solutionem, et congelationem. Medicina ista congelat merc^um^ sed frangibile, quod congelatum conclude in ... cum sale al cal. arm^c^ et tartari simul permittis faciens stratum super stratum et cementa cum igne ... postea medio cri per 12 ... et postea per cinericium purga et ... lunam habebis.

Lauda Deum

43 R. Baurracis quod alr vocabur multis nomib. s. Sanguis viri, Anatum, Vero Samienor. ceruasdra, que dicta sunt, quod dissolue in aqua calida, et dissolutum distilla per filtrum et distillatum in orinal. vitreo sup. cineres calidos cum igne lento congela, et hoc decies reitera solvendo et congelando et distillando per filtrum postea tunc ipso sale alcal. quia sic vocabur tunc qm est taliter congelatum partes 2. expone in t.lo et habe inter carbones accensos, quia ibi statim fundetur, et quam primum fuit fusum sine mora statim intus proijce tertiam partem salis fluxae sine, et miste subito cum baculo ligneo et ipso facto tam cito ita calidum proijce super lapidem marmoreum frigidum, et ad proijciendum sis velox, ego si dimiseres multum crucibulum tunc est

penetrantiuum. Et scias quod infrigidando
facit multos colores, et postea sublima-
tum contere et pone in ampullo colli
longi et bene claude et pone in fimo
equi bene calido, et stet ibi p mensem,
Postea extrahas ampullam de fimo et ma-
teria soluta erit, tunc affer eas et
ignem pone in balneo marie et fac lu-
cidam exalare quod fit in die natal
et tunc habebis corpus. Tunc habeas de
merc°. lav. et aceto, et sale, et extracta
per corium et tempo et cum fermet sup
ignem in ✝.lo quando vult recedere
tunc projice de Sp.ta aqua Benedicta
guttatim et guttatim, donec videbis
ignem bene congelari. Tunc ignum sic
congelatum pone in alio ✝.lo grosso per
unum digitum et fac stratum sup stratum
de pulvere infracto, et de argento bullo
sic

sic congelato et claude bene et de
siccо bene lutatū deinde pone in furno
calcinationis per unum diem naturalem
tunc extrahe et invenies factum sed fi
xum quod pone in crucibulo et habebis
bonum argentum in omni iudicio —

¶ Pulvis pro predicto opere hec est

44 ℞ calces ovorum salis alcali, alluminis
plume salis tartari ana contere simul et
fac ut dictum est stratum super stratum
de pulvere et argento · laus Deo:

45 ¶ Sal tartari pro predicto opere sic fit

Calcina tartarum in furno calcinationis quousque
fiat albus sicut nix et postea potest esse sal
tartari hoc modo tamen sed aliter et melius
erit si feceris sic · quando calcinatus fue
rit et albus sicut nix, tunc pone super
lapidem marmoreum mundum in loco humi
do et frigido scilicet in celario per modum quod

pendeat et per multos dies solvetur in oleum. Sed si et citius vis facere pone opium sic calcinatum in vescica porcina, et liga eam per modum quod pendeat in aquam frigidam usque ad medium, et citius solvetur tunc distilla per feltrum et in vase vitri congela bene obturato super cineres calidos lento igne, et erit saltartari, quod sal est perexcellens super omnia salia in opere alchimico. lauda Deum. Semper

Sed ad abundantiorem cognitionem quod melius est si fit super lapidem marmoreum quam alio modo et recipiatur in vase vitri amplo et lato et sit in loco quod aliquid intus cadere non possit ut sit mundum et clarum, vel si erit immundum distilletur per feltrum et servetur in vase vitri bene obturato quia pretiosissimum oleum est et quia cum eo laboraretur lapis philosophorum s. Thome sed sulphuris albis non urentis.

C

¶ Pratica Phisice preparationis omnium saliū

46 Sal petre seu vel sal petrosum laudabile
est recipere valde in correctionibus quo
niam penetrat et remollit ignis seccio
fundi facit quia citius funditur omnibus
salibus. Est autem quasi quoddam oleum
per calorem auctum recipere habet coagula
tum naturis inter quosdam lapides, qui h
ad heret si autem in vase ferreo super
ignem ponatur cum parvo calore co
gelatur album et lucidissimum valde si ag
bet prout decet et conveniet. Preparatio
autem huius salis petrosi qui borace voca
tur et habet talis est boracem factum al
bum super laminam ferream [illegible] est
pulverizato et solve ignium cum aqua com[illegible]
calida resolutum distillo per filtrum
in vase vitri et non in alio quia perfora
ret cum adeo penetrabile est et resolu
tum per filtrum distillatum in vase

vitri uedrieum est recopost aliquot dies
invenies ipsum in aqua uia per vir
gulas albas et lucidas sicut cristal
lus mirabiliter coagulatum. Tunc separa
aquam ab eo caute educendo vel distil
la per filtrum, et sal remanebit coa
gulatum album et cristallinum. Hoc
autem salgem potest pro sale arth.
et arcsal in spirituum solutionibus
quem re vera penetrat, dissolvit, re
mollit citissime fundi facit et non fu
git ab igne quia ipsum probavi in
multis. Ideo ipsum laudo operare ergo
cum eo quare bonum est. Fili mi nota
cap.m istud quia est Rogerius Bononis
Phisici dignissimi ut continetur in li
bro suo de alchimia de preparatione
omnium salium et nota bene quia ista
est nobilior preparatio que fieri potest
Ideo in preparatione salis Alcali salis
armeni.

armi. salis nitri et salis comunis et
omnium aliorum salium nunquam facias ali
am preparationem quam istam, quam
tibi sup.a scripsi. Rogeri Bononiensis et
nota optimam incerationem cum isto
borace sic preparato nunquam. Rx de
eo om. i. expone ipsam bene tritum
super porfidum intus i. aque vite
optime, et melius esset, si esset aquam ar
dens et pones in vase vitri primo
aquam, deinde pone intus boracem
Cristallinum pulverizatum; aut modi
cum fractum, et statim bene claude vas,
et debet habere collum longum et sic
tum et ponatur per aliquot dies in
putrefactione, ut omnino solvatur itaque
totum sit aqua; ecce medicinam tuam
inceratam eandem modicum eam fundando
eorum igne suavi distillando et suaviter
assando, et hoc quater reitero, donec

fluat ut cera et laudetur de hoc Deus.

II Medicina magna ad lunam secreta
prateria magistri [redacted] de
[redacted]

Primo ℞ vitrioli lib. 1 salis comunis albi
42 on. 9. salis nitri on. 2. omnia terantur sub
sotillo et cribra per pannum ut sit pulvis
inpalpabilis et postea simul omnia in
corpora ut fiant unum. Deinde ℞
mercurii bene loti cum aceto et sale lib. 1
de pulvere supradicto lib. mediam et tere
bene simul incorporando cum forti
aceto distillato et manibus agitando in
lento et hoc fac cum quinque vel sex viribus bene
mortificetur. Deinde assa eum in vase
vitri super lentum ignem ut bene de
siccetur et pulverizetur et cribrando cribra
per pannum lineum ut sit pulvis in
subtilissimus et dictum pulverem ponas in botijs
vitri. Et sic usque ad medium vel minus quam in
omnia deinde ponas ad ignem sublimationis

lentum

lentum per medium diem, et postea do
ude bene vas, et augmentetur ignem
et sublima per tres dies, et cum frigi
datum R. Merc. sublimatum caute, et
discrete vere fecibus, et iterum contere
et cribra, et itterum sublima per horas 25.
et mercurius non habebit amplius feces
conculcantes multiplicationem, et per
hunc modum sublimabis bis, aut ter
quousque merc. venerit albus, lucidus,
et resplendens, et tunc erit satis bene
preparatum ad intentionem nostram.
Deinde R. dictum sublimatum et pre
paratum, et R. salis armoniaci resolvi
in aqua dulci ord. 6. et distillati per filtrum
et iterum reducti in corpus, et postea subli
mati bis melius, et tunc tritura et
cribra ipsum venit pulvis subtilissi
mus et incorpora simul cum merc. pre
parato et cum bona bene sublima et cum

infrigidatur frange vas et invenies
merc.rii nigrum inferius et sal arm.ci
superius. dictum est.
In Dei nõie. R. nigrum et inde si cito
fundit ad lumen candele, quia bene
stat sin aut iterum sublimatione cū
sale arm.co quousque fundatur ut cera
ad lumen candele. et tunc separa
merc.rii à sale arm.co et pone in botiam
modicum magnam et super ponas
acetum distillatum ita q. superaret
tribus digitis et super istā botiam
ponas unam aliam botiam quod sub
intret cum collo infra istius botie
per duos digitos et stet revoluta sig
cam et luta iuncturas et non respiret
et desiccari permitte lutam et postea fac
bullire suaviter p 12. horas et dimitte
infrigidari et pone materiam et patella
vitream et si de materia aliquid non
fuerit

fuerit solutum super ponas acetum dis
tillatum et fac bullire ut prius ut om
nino solvatur et omnes istas solutiones
ponas in scutellas vitreas ad solem in
loco mundo et securo ad desiccandum
et cave ne alio modo desicces et desic
catum pone super ipsam aquam coem,
itaque supernatet tribus digitis et ponas
super cineres in fumo quousque incipiat
bullire et tunc dimitte igne donec in
frigidetur et postea ponas ad solem do
nec desiccetur ut prius et sic fac tribus
vicibus. Postea ponas d. materiam
ad solvendum super marmore in loco fri
gido solummodo et collige aquam in
scutellas vitreas et habebis aquam cla
rissimam ex merc. et si aliquid remanserit
dissolutum super marmore desicca illud
ad solem et cum medietate sui ponderis
salis arm.ci supradicti ut prius sublima

donec fundatur ut cera ad lumen can
dele, et teber super marmore solue et
omnes istas solutiones reserua in vase
vitri bene obturato ad opus tuum Ci
ba postea on ʒ. purissime lune sub
tiletter limate, et cum on ɑ. aque
fate merc. simul tritura in mortario
totam suam aquam merc. et fiat ad
modum Drattij, et pone in ampullá
ad sublimandum et fac ignem primo
lentú et cum ingenio modicum post
modicum augumentando quousque
quid ex eo fuerit uolatile sublimetur
et in frigidatum extrahe, et quod ad late
ra uasis uolatum fuerit cum aliqua
parte aque redue ad feces terendo et
imbibendo donec fiat sicut pasta. et
tunc pone ad ignem nec prius donec fi
gatur et amplius non euolet ab igne,
Nam sulphur fixum cum fit uolans nat.

congelat

congelat pnú merc.^m p frequentem sublimatio
nem et assationem et reiterationé et imbi
bitionem inde secum naturalr appetat pnú
humidum sed intus partibus sit continea
tum. unde omes experimentationes debent
cognoscere vires nature secundu formiter
adherere, ipa natura sufficiens sibi est.
Hoc facto congeletur, comiscetur, et assetur
cum igne lento temperato ne fugatur p
modu supradi. et iterato dissolvatur in
aceto quinquies distillato, nunquam omes solu
tiones fieri debent. et post duas solutioes
et congelationes in seipso solvetur sine aceto
sup marmore et congelet et iter solvatur
et iter congelet quousq recedat amplius
congelari sed remaneat substantia fu
sibile butirum et tunc completum est
magisterium maximú quo ad album. et
quia grave est mille millia partes simul

fundere cum volueris facere proiectionem fa
cies sic. R partes 100 merc.ij a blutri in
aceto sale et pone in 1.lo sup igne
cum inceperit fumare proijcias superius
partem unam medicine sup.te et totum con
vertetur in medicinam. Iter calefac partes
100 merc.ij biui et superius proijcias par
tem unam istius secunde medicine et
iter totum fiet medicina et de ista tertia
medicina pars una sup 100 argenti bivi
convertetur totum in lunam perfectam ad om
ne Iudicium. laus Deo.

Additio Augustinj de Augustinis

Sed tu Ioes fili mj intendo cum Benedictione
48 Dei tibi exhibere oia secreta et arcana
de secretis nature a Deo michi concessa.
Quia cum largitor gratis Deus non meritis
meis, sed sua mera pietate dignatus sit
michi magnum donum concedere videlicet capitalem
quintam essentiam merc.ij Magistri artis gratis

quod

quod continetur in suo 1° ad reducendum merc.m
sublimatum vel quovis eventrum eius in aquam
que à Ph(ilosoph)is lac virginis appellatur. Ideo
fili mi bene studeas illi cap.o 2° et percepsum
tum studeas reducere argentum vivum subli-
matum in aquam nobiliorem et meliorem
q(uam) doceat [redacted] in pro-
bio sup.to lo. practicam sua ego in-
tellexenim captum c(apitu)lum magis artis gene-
ralis quod amplius nunquam intellexeram
Ideo cum Dei gratia nunc quam ipsum intelli-
go tibi notum facio fili mi primo re-
ris mercurium sublimatum vel quovis eventrum
eius melior est calcinare in furno et tenor
quod tibi describitur et calcinatum solvere
in stufa calido et humida ut ibi continet
et solutum distillare in lac virginem supe-
rius dictum. Et cum isto lacte virginis i.
aqua merc.ij laboraveris que continetur in

medicino [illegible] inhibendo
calcem argenti finj sz partes tres vel
lune fixe subtilitur foliate quod melius
est quam limate aut per se calcinate et
partes 2 aque mercurij sz lune virgi
nis eorum simul sublimaveris eorum si rane
cis resolveris et congelaveris quod contine
tur in recepta mea erit medicina nobi
lior et potentior in duplum quam cum aqua
mercurij facta ut continetur in practica mea
sz mea perfecta est.

Fixatio lune cum amalgama

℞ onc. 2 argenti fini et fac amalgama cum
+9 onc 6 mercurij et pone amalgama in botia
cum collo longo et super amalgama pone
oleum tartari fixi ita quod supernatet duobus
digitis et super oleum tartari pone ad hoc
tantumdem aque vite quod supernatet duobus
digitis deinde sigilla botia bene quod ad res
piret et pone postea super furnellum cinerum
et

et da ignem per 30 dies deinde pone ad fu
dendum et habebis argentum finum.

¶ Ad multiplicandum super amalgamam lune

10 R. on. i. limature argenti et fac amalgama cum
on. 6. mercurii bene loti cum aceto et sale
et bene amalgametur et lavet amalgama
ita quod non faciat amplius turpedinem. Deinde
pone in una botia que sit longa 3. quartis
et lutatur ne botia sub fundo. Deinde pone
in furno et da ignem lenum carbonum per 3.
dies; postea auge parum plus per dies 6.
ut mercurius possit melius firmari cum argen
to et si in hoc tempore mercurius sublima
ret ijce ipsum inferius et claude botiam
cum bombace et sollicite ipsum fac de
scendere quoties ascendit et continua hoc
donec non amplius ascendit et bene erit
fixum. et vide si amalgama erit in pul
verem i tunc extrahe nec rumpas botiam

et si esset amalgama dura frange botiam et pista materiam et pondera ipsam adde tantundem merc.ij bene loti et simul in corpora quantum potes sitiber totum re pone in botia ad ignem lenem per dies 3 et postea auge ignem fortiorem per dies 7. ut prius fecisti de prima amalgama et eo dem modo seruis et qualibet uice reiterando ut primo fecisti scilicet addendo merc.ij bene lo tum. Et hoc modo poteris in infinitum multiplicare secundum uoles etiam reducere in corpus accipies unam partem puluis et seruabis pro multiplicatione. Alteram uero partem reduces in corpus hoc modo pondera illam et accipies tantum plumbi purgati munda aqua et funde postea pro ijce par pot par dicti pulueris in ipso plumbo miscendo bene cum baculo ipso plumbo demum permitte infrigidari cum bene bene fuerit incorporata infrigidatum uero

pone

pone ad copellam cum alio plumbo pro ut supra
et a spurcitie mundabo et habebis lunam lu
nam puram ad omem iudicium

¶ Ad facienb oleum tartari fixum
pro supra dicto opere.

11 ℞ Tartar tritum quantu vis et tantundem
calcis viuae compone simul et pone i uno
pignatto noua bene coopto et lutato ita q
no respiret q pone inter vinos aut in fornace
ita q pignatto sit sub eo p horas. 6. Deinde
habbias aquam feruentem et proijce intus
calcem cum tartaro et misce cum ligno, adeo
q tartar dissoluatur in aqua postea di
mitte pausare et calx fundum petet tunc
cola aquam p filtrum. Deinde congela le
to igne in botia vitrea et veniet tanq sal.
Accipe istud sal et iter tantundem cal
cis viuae pone in pignatto ut p.o fecisti
p horas 6. Deinde dissolue istud in aqua

calido et trahes ꝑ filtrū et congela et erit 4ᵃ.
vicibus facies ꝗquarta aut vice tartarꝫ non
amplius congelabitur sed remanebit in oleū
in fundo vasis et erit fusibile utere hoc in
opere ꝑ̈ᵗᵒ

¶ Alio modo oleū tartarj pre
tiosum fit ꝗ̈

12 ℞ Tartarꝫ et calcina igne optime ꝑ̈q fiat
album et statim pone ipm̄ calidū in aqua
frigida ut dissolvatur, postea distilla ꝑ filtrū
et aquā illā pone in olla vitreata et dili
genter congela et cum devenit ad spissitu
tem fortificatur quasi sal, tunc impone cum
manu tua aliquantulū aque frigide et iterꝫ
bulliat donec ꝑvenit ad primā congelationē
et tunc appone iterꝫ de aqua frigida et
prius et hoc toties reitera quod dm̄ congelarⁱ
nō possit quod erit in x.ᵐ aut 12 vicibus
et istud est oleum et nō aqua. Et hoc oleū
dissolvit oīa corpora penetrat et figit spūs
om̄es duras medicinas et ad intrare facit

vade

Vnde pro thesauro seconde facit enim omnia
metalla fusibilia. lauda deum in hoc

Ⅱ Alia multiplicatio lune

R talchum quantum vis secundum lapillis generis
13 nis in aqua ipsum talchum subtiliter remouis etc.
Postea ipsum ben subtiliatum accipe lib. 1. sa
bis nitri boni pistati lib. 3. et in simul corpo
ra, et postea imbibe cum aceto distillato et
fac adeo humidum ut possis facere unam
ballottam, quam fiam ligabis in una petia linj
bene subtilis in modum quod bene faciat for
mam spheriam. Deinde ad solem aut ad tem
peratum ignem siccia bene humiditatem aceti,
et cum fuerint desiccatum extrahe ballottam
a petia, et erit durum. Postea habeas ollam
terram non lutatam sed de bona terra fiam
sed in lutata, quam bene ligabis cum filo ferreo
circum circa, et postea lutatum cum bono luto et
siccari permitte. Deinde habens calcem bina
recentem fiam in pulverem et pone in ipsi

piperato usque fere ad medietatem et bene calca et
Deinde pone ballottam tuam in medio et bene
calca. et cum calce vivo cooperi, et ad latera bal
lotte bene comprime calcem vivam et repone
et et deinde cum cooperculo terreo bene sigillato
et non lutato sed liga bene cum filo ferreo
et non lutes. Deinde ponas istam ollam in
fumo reverberationis per tres dies et tres horas
quibus completis, et infrigidato vase extrahe ballottam
que erit tamquam marmor. Frange eam et pro
iice in aliquam calidam salnitrum dissolvet
et album ibit ad fundum calcinatum in forma
farine. Iterum atque iterum proiice de aqua
calida donec non sit amplius salita et
tunc lavatum erit ab sale nitro. Siccam ergo cal
cem sicca optime et serva. Postea habeas
optimum acetum distillatum et quod postquam fuerit
fuerit bis adhuc rectificabis. Deinde habeas
vas aptum ad materiam et superius per 4.or bonos
digitos infunde supradictum acetum et bene obturo

Tum

q^{tu} vas ergo pone in balneo temperatiss. per unu diem na
tem. quo tempore acetum solvet de salealkali, et
veniet rubeu tamq sanguis. evacua illud acetu
et sup pone de novo et obturato vase iter pone
in balneo mariae ut supra, et iter acetu rubefiet
evacua illud et itrq pone de novo et ita cotinua
quousq acetu no amplius veniet citrinu, et id
q in fundo remanebit, erunt feces talchi, que
erunt in forma corticis ovor, et erunt circa 3 pars
eius talchi. Postea accipe totu acetum
coloratum et p filtru distilla, deinde pone in
vrinali apto cu cappello et recipiente, et ad
igne balnei fac transire acetu, et in fundo vri-
nalis remanebit tibi quoddam sal citrinum.
Quod salem novo aceto solves, et iter p bal
neu congela et sic sequere solvendo et con
gelando semp cu novo aceto 4or vicibus habes
postea tuu acetum distillatu. sed puto ego
quod melior esset aqua ardens, et in qualibet li
bra aceti solve on 3. uolo dicere salis brine
quo soluto pone inter cineres ad distillandu
lento igne recess. transibit sal deinde aceti

ter 2°. fac transire distillando eodē mō vine
taris bene clausis in novo sale, q° transibit
pars salis; postea accipe cum aliq parte salis
ter simul, et 3°. fac transire distillando, et
transibit totū simul in aquā cum qua aqua sa
ne salis alcali cum aceto simplici superius so
lutū reservatū et bene sic sigillatū p unū
diem. Postea distilla p Balneū, et iterū co
gela in tribus vicibus sal tunc salis coluē
do et recongelando remanebit oleū incoagu
labile. Postea sequere tuā practicā istā et mul
tiplica ipsū. Habeng° vas vitreū et oleum
istud omne et eius tertia parte in quo pōe
oleū partes 4ʳ. et partē unā salis nigras
calcinati et obturato vase, pone in balneo
temperato p diem unū, itē et oleū solue et
salem exceptis partib grossioribus quae rema
nebunt in fundo vasis evacua oleū a fecibus
iterūq in oleū illo adde 4ᵐ partē salis ut
sup fecisti et exequere hoc mō solvendo, et mul
tiplicando quousq fit tantū multiplicatū
quod oleū p° positū in vase fuit decimus
10ᵃ pars respectu totius multiplicationis

et

Et ita serva d. oleum bene obturatum. Sed nota q. quanto
magis ipsum multiplicas tanto melius erit, neq
ulterius te oportebit a capite recipere, sed semp.
multiplicare ipsum poteris. Deinde fac amalga
ma ex parte .1. lune coppellate et limate et ex
mercurij lat. ex corio expressi partib. 3. quam
amalgamam fac in pillulis eque ut descendant
p. singula pondus medie uncie. Deinde accipe
olla bona de terra non vitreata ad magnitu
dinem operis tui proportionatam que habeat nunc
cooperculum sigillatum. Hanc ollam bene liga cir
cum circa cum corda, simul cooperiant cum pal
leis flascones vitri quadrati cooperto facies
implere usq ad medium cum calce viva recenti
postea fac stratum unum de pillulis illis amal
game, ita q. inde se invicem tangant, deinde im
ple ollam calce et eam pone bene ligatum
et sic lutatum. Pone d. ollam in medio unius
mastelli, et circa stanga ligni bene solidi appo
si, ita ut caput unum stange premat summita
tem cooperculi olle, aliud vero caput sub solario
domus ubi es, ita ut fortiter stet. postea proij
ce in dicto mastello unum caldarium aque calide

et fermentis scaldi q aqua non ascendat usque su-
pra nisi usque prope cooperculum olle et ita per-
mitte stare per et sentias per horas 2. remove ti-
ollo quia tamen cessabit, et refrigerata aqua et
olla extrahe ollam, ~~qui tamen cessabit~~, et
aperi eam et accipe pillulas tuas, quae erunt
aliquantulum durae, et iterum cum nova calce redi-
ti bene siccata prius olla quoniam sit vera humi-
ditas fac ut supra et idem tertio et quarto et ita
habebis pillulas illas duras itaque erunt aptas ad
sustinendum ictum mallei. Deinde habeas vas
sicut inferius videbis, in quo pone supradictum oleum
tantum ut occupet 4.am partem. Deinde ha-
beas pillulas tuas ligatas cum filo aereo itaque
quaelibet sit ab altera separata, et deinde
expone eas in dicto oleo, itaque stent suspensae
in dicto oleo in medio eius, et non tangant vas
in parte aliqua, caput vero fili aerei stet
in ore bottie ligatum, quae tamen sit bene obtu-
rata, pone ergo botiam in furno cinerum ad lumen
lucernae mutando de quinque filis per dies 3 naturales
Quibus finitis, et infrigidato vase invenies pil-
lulas illas omnes finas, quas reduces in corpus
ad copellam ~~et~~ totum erit argentum de co-
pella. Lauda Deum

C

Rx de Talcho laminoso albo quantum vis tene ipsum
donec dividat totum. Deinde liga ipsum in panno
lineo spisso et mundo et habeas ollam figuli vi-
treatam et pone in ea fabas secundum mensuram
sufficientem et sint fabe siccae et subiunge
eas aquam et actum ollam superiorem et suspen-
de pannum cum Talcho super vaporem fabarum. Dimit-
te ergo ipsum ibi donec videas destruisse ex
toto ipsum et habeas scutellam aluminatam
et solve ibi ligaturam et funde in ipsam lapillos
secundum mensuram quam videbis. Deinde fri-
ca fricatione forti et bona donec non remaneat
in ea de Talcho quod evanescat totum inter manus
tuas et fiat in fundo scutelle sicut argentum
vivum vel simile illi. Et si potueris in ipso
aliquid de aqua fabarum et de aqua olle in scu-
tellam et submergas ibi pannum hora post horam
donec dissolvatur totum Talcus ibi et rende-
at in fundo scutelle substantia Talchi. Deinde
accipe de eo partem et de argento vivo sublimato
equale ei et equale utriusque de sale ar.co soluto
in quo tere totam rem post rem donec ingredi
atur unum in alterum. Deinde pone totum

in cucurbita, et caput eius stringe et sepeli in
loco r. . . 7^m dieb. Nam invenies illud in
aquam solutum, coagula igitur ipsum in olla in
collo longo ine-nezh ad ignem lucerne donec
congeletur, simile adipi deinde proijce stra
tum .1. sup x. dragmas ♃. et erit ipsum ar
gentum nata Dei. lauda Deum.

¶ virtutes olei tartari fit in loco humido

Et primum ad pulchrum faciendum corpus humanum

Oleum tartari has virtutes habet primo dealbat
ss corpus humanum mirabiliter super omnia et omnes ma
culas humano corpori breviter aufert. Nam si
de oleo tartari acceperis on. 1. et cum ponis cere
Rubiis, amidon. 2. albuminum ovorum coctorum ...
on. ʒ. et simul mulctum terant fortiter donec
fiat unguentum odoriferum, de quo si unxeris
manus tuas et faciem dealbat corpus hu
manum mirabiliter super omnem rem et etiam ip
sum corpus et manus et faciem tenet molle
lene et delicatum valde quod interest
principibus delicatis. Et tunc confortat nervos et
omnes iuncturas membrorum componendo cum eis aliquid
de medicina balsami, de qua habes in libro
primo quinte essentie

Ad faciend aqua rosata perfectissima

R Rosas meliores tanto rubee quanto albe et pista
16 eas bene cum gladio, postea pista in mortario
et mani cortale, et illa in uno pone in uase ui
treo, bene obturato uase pone ipsa ad solem
per is. dies et passando uidens aqua facere
habeas de ronis rubeis siccis ad solem et redde
tis in pulvere. De qbus pulveribus capias on
2 et pone in uaso postea pone omnia ad lam
bicandi in alembico uitreo et quod distillabit
accipe et [illegible], Modo dandi etiam colorem huic
aque, qui erit color rosae, habes in libro par
uo tuo [redacted] de quo est [illegible] in gratuis
circa finem

Ad faciendi liquore myrre odoriferum
57 uatoe, et mirabile super ceteros odores

R Ovum unum et fac ipsum durum cortale a beo
uitello. Deinde accipe una partem illius al
buminis et quam imple de pulvere mirre deinde
sup pone ei aliam medietatem albuminis.
Postea colloca apte ovum sic apertum in uno
urinal uitreo alero [illegible] unum semi [illegible]
coop[illegible] bene cooperi in[illegible],

Demum pone in fimo equino aut in balneo dies 15
et postea extrahe accipe liquorem quem inveni-
es in urinal. et serva quia est res pretiosa valde

¶ Ad faciendum pulchram faciem dominarum

℞ Gallinam .1. albam totam quam decolla cum gladio
14 et permitte exire totum sanguinem, ita quod nihil
intra remaneat deplumma eam absque hoc quod
ipsam balnees in aqua et lava eam bene in aqua
frigida secundo calida toties quod aqua remaneat
clara et incide eam in frustra et pone in a-
quam frigidam ad mortificandum et permitte quo-
usque nihil remaneat sanguinata ipsa aqua
Recipe postea camphoram boracis ana ℥ .1. alu-
men plume ℥ ß acole ℥ 3. gummi dra-
ganti ℥ .2. Haec omnia pone in alembico,
et distilla semel et habebis aquam optimam
que valet tantum auri ad faciendum pulchram
faciem aufere omnes maculas. Cum volueris
operari eam et primo lava faciem tuam cum aqua
frigida, et recenti deinde optime cum linteo
terga faciem deinde accipe parum huius aque
in manu tua et lava faciem et permitte sic
cum pre ipsam, mirabiliter operatur.

¶

¶ Incipit opus magnum Solis

Principium operis Solis est substantia mineralis
59 à qua omnia metalla ducunt originem. quae substan-
tiam dealbatam [illegible] [illegible] saturnus extra-
hitur, ipse namque intus albitudine est frigi-
dus et siccus et per consequens malencon[illegible]
est in suo intrinseco est contrarium solis calidus
et humidus et hoc - - - auri à [illegible] nuncu-
patur quae est sulphur auri [illegible] et
trahit et hoc cum aceto fortissimo distillato et
inter laminas subtiles et paratas saturni posi-
tas et in fimo equi calido et humido in vase
vitri bene obturato per dies 40 extrahitur
haec substantia sulphuris et evaporat aceti
remanet infundendo ista substantia in calore
nigro et odore fetido et acetoso nimis. sed
nota quod ante evaporationem aceti tincti et
tinctura saturni debes acetum distillare
per filtrum; et nota quod ars ibi incipit ubi na-
tura suum opus imperfectum relinquit.

60 ¶ Est etiam alius modus nobilior,
et citius fit

Accipe aquam magistrorum qui faciunt [illegible] cum aqua

lavant, et dealbant cenutam suam, quia aquā
ipsi exeunt innia qua inse continet animas
plumbi. Et ideo dit philosophus. Accipe id quod
projicitur in nuijs et haec est illa aqua claro
et alba. Et adhuc cola per pannū duplicatū
et postea distilla per filtrum, ut sit munda
sine aliqua turpitudine et postea aquā illā
fac exsalare in caldana magna stagnata
ut sit munda supponendo ignem et non
bulliat, sed semper ferveat, ut quasi bulliat
et hoc in tribus aut 4. diebus donec in fun
do caldanae remanebit tibi materia quam
queris in colore nigro et fetido. Sed nota
quod oportet te habere magnam quantitatem
aquae et quando caldana est plusquam media
consumpta adde de alia aqua ad exalandū
ut tibi remaneat satis de substantia, quia in
multa aqua est pauca substantia, et in fine
remanebit sicut pix nigra, et spissa. Tunc
enim bene stat, et cave ne comburatur
propter nimium ignem est enim haec substantia
sulphur philosophorum cuius natura est fixativa
cum fixatur fiunt aquas philosophorum si cominiscetur

Et

Et fit lapis cor[pus] et magisterium nec ipso habebit
per capita sua. Quorum primum est putrefactio. Postea
vero bullias ipsum sulphur plumbi in magno
vrinale, ponas in unam caldariam magnam,
et proportionatam plenam aquae, et stramine
scilicet in balneo mariae et ingemens eum ligare
ut stet firmum in aqua bulliente, et tunc semper
facias bullire caldariam tribus diebus et noc
tibus, et si decresceret aqua caldariae, vel extra
vrinalis addas de alia aqua calida in cal
daria et in vrinali, et non de frigida quia vas
vitri frangeretur, et totum opus perderetur.
Ideo caveas et omni hoc. Et in fine 3m dierum et
noctium videbis argentum vivum ascendere
super aquam durum, tunc sapientes cessabis
et caute ergo si frangeretur totum solveret,
et oporteret te reiterare alijs 3 diebus
et noctibus. Extrahes ergo argentum vivum
in medio vrinalis invenies sulphurque que
vis scilicet plumbi quod est secretum magnum philosophorum. Nunc
ergo habes thesaurum philosophorum scilicet sole et luna philosophorum
quod est masculus et foemina. Masculus scilicet sul
phur foemina scilicet argentum vivum. :

In virtute Sancte Trinitatis. Amen.

Sumas on. 1. de sulphuris et ipsum calcina hoc
61 modo Accipe ec on. illo ipsius dragma 1.
et ponas in una totaq aqua que erunt
et lib. 1. vitriol. et on. 6. salis nitri et on.
6. cinabrij et in ampulla vitri bene obtu
rata ponas in cineribus calidis infurno la
pidis ad solem verum vel ad calorem similem
calori solis in estate per dies otto et postea
fac aliam aquam novam supradictam scilicet vi
trioli salis nitri et cinabrij et in ea ponas
unam aliam dragmam de dicto sulphure et po
nas ad solem verum per dies otto ut supra
Postea pone pulverem calcinatum ipsius sulphuris
et et istud 2.m cum aquis suis simul coniun
ge. simili modo fac calcinando et simul
iungendo alias duas dragmas sulphuris et to
ta on. calcinetur quod erit in 8 vicibus
sed tempus poteris abbreviare sic.

Abreviatio temporis

62 Habeas furnum ingeniatum in quo valeas aquam
distillare cum 4. alembichis et sic habebis
duas aquas quam in una libra vitrioli et on. 6.

Salis nitri et on 6 cinabrij non possunt bene
distillari in una botia qa materia maltabes
et retrabit ignis nec aqua pot bene distilla
ri. Et ego pluries sum expertus hoc et veru
reint dico, ideo cauendu est, ne fiat.

Et ut melius intelligas fac sic.

℞ lib. 1. vitrioli et on 6. Salis nitri et on 6.
Cynabrij et ola pulueriza qsc sup lapidem
marmoreu et postea bene simul incorpora ut
fiant unum, quo fco desicca ad sole modicu,
Deinde pulueres in duas partes, et una parte
ponas in una botia, et alia parte in alia
Sed nota q botie iste sint non nimis mage
sed angustae in collo veluti vrinales et eius
gritudine vrinalis, et hoc ut spiritus pos
sint ascendere cum aqua in distillatione, et
sup ponas Alembicos angulos cu pectis lini
et bitumine vel cum luto Phyco quod fit sic

Et luti Phyci praxis

Puluerizza vitrum et fac de eo farina quam

tamisam et tunc marmorem tritura et ut sit
subtilis et postq eā tamisaueris in corpora
eam in mortario pistando cum radice lilij
albi aque erit sicut cera et fac ut sit si
mul pasta et tubito circas collu botie ubi lam
bicus iacere debet luta caute et discrete
et tubito nunc ponas alembicu quia lutum
cito sicabitur et tamen indurescit. Ergo tunc
posito alembico simili luctatis iuncturis circa
os alembici et botie ut bene claudatur ne
sps exhalent et dimittatur ad solem et melius
erit ad umbram per diem et noctem, et nota bene
quia istud celare sanu antanor pror Th
scire bene facere istud lutum et hanc aquā
Nam est impossibile cum aliolubo tal bonam
aquam quia oē lutum comburitur a spiritibus
aque et retineri non possunt. Et quia sps ex
halant aqua nihil valet quia sps sunt qui
calcinant et soluunt corpora et fixant
oīa. Ergo secretum est scire facere hunc lutum
Sed quando est fca aqua oportet te dimittere
lutum sicca in aquam per 8 dies sinis separare

alembichum a botia, vel oportet te frangere bo
ciam caute recedisvere propter alembichum
q̄ nō debet frangi, q̄a nimis valet. Ideo
hic tibi dico q̄ si vis facere ad plenum aqua
perfectissimā noli facere in botijs sed in bi
nalibus vitreis et firmas tibi facere alembi
chos, quod os alembichi introiret os bina
lis, quod est oppositum de botijs, q̄a botia sub
intrat os alembichi. et sic bene habet et
coniungatur os alembici cum ore binalis,
et introiret binali. Et hec est intentio Magri
lapidis compositione et operatione, q̄ liber
incipit studio namq florenti plejo. et nullus
Magr artis q̄ntis plotz debet facere hanc aquā
nisi ipse qui fuit homo Dei, et habuit sci
entiam suā infusionē divinā. Sicut ora
ad plenum intelligas, binale cum tib i. spū
cum plus alembico lutato et adenicato pone
in cineribus in fumo distillationis, et sub fundo
binalis cineres sint ad spissitudinē unius di
giti. et cum plus et circum circa binale valde
spisse usq prope lutum. Sed tn̄ cave ne

tangant lutum, ne comburatur, et infurno po
ne ignem carbonu parvos, et sit in medio,
furni sub fundo binalis. ac prima die et nocte
fac ignem parvu, et continuu itaut possis
tenere manu tua infurno sine lesione,
et oportet q hoc om'ino fit p 4 horas sti parvus
igni sed semp continuus, et postea auge igne
modicum post modicu, usq in diem vel donec
alembicus incipiat rubescere, quia tunc spus
ascendunt, et tunc ignis in illo statu est co
tinuandus p 6. horas, vel donec alembicus
incipiat rubescere, quia tunc ascendunt
spus, et tunc ignis in illo statu est conti
nuandus p 6. horas vel donec alembicus rube
scet, et quando rubedo alembici incipit de
ficere tunc multiplicari ignis cu maiori
bus carbonibus, et postea cu flamma ut cum
gronis lignis, ut partes grossiores aque ascen
dant cum spiritibus, et iste modus continuandus
est paleas horas 6. et sic in fine 36 horas com
plebitur aqua ... cum bono regimine ignis co
tinuata fuit in quo consistit perfectio aque
Sed nota q oportet te reparare flegmam
ab

abstta aqua qn. stz me jis ponere ignem infur
ro, tunc cito incipit distillare paucum post
paruum recipe primam aquam que distillatur ni
hil valet qa est flegma recides cub. acci
pere ignem et procedas usq ad 20. guttas
aut donec aqua distillans et cadens sup lami
nam ferri sive cultelli modicum calidi aqua
bulliat et tingat ferrum, quod si adhuc est
flegma no bullit, nec tingit ferrum et si est
bona aqua bullit sup ferrum et tingit ip
sum tinctura valde nigra. Et tunc subito
ponendu est receptaculum quod recipiat a
quam q. debet ee vitreum et debet habere
collum valde longum ne debet alonge ad
mensura unius pedis a furno, ne calor fumi
faciat exhalare aquam et collum debet esse
valde strictum et modicum amplum in quo
intromittetur cornu alembici et corpus dii
receptaculi debet ee valde amplum et cobandu
ne spiritus retinere possint. Et nota quod si re
ceptaculu est paruu spiritus exhalant, debes
etia bene obturare, et bene lutare os recep

receptacul cum pecijs lini et cum luto ex far
na frumenti et aqua quod ne fit.

C lutum ex farina frumenti fractis

In corpora simul farinam et aquam et ostet
sicut lac valde spissum et ponas super ignem
misce cum fabas bullire semper agitan
do cum cocleare ligneo quousque veniat valde
spissum tunc remove ab igne et dimitte in
frigidari et infrigidatum accipe peciam li
ni seu corporo cum dicta colo et dictas manu
et valde bene incorporetur et postea invol
os vaut collum receptaculi cum dicta pecia lini
ut bene obturetur et attineatur cum torna alem
bicorum quod corum subintret in ore receptaculi
per spannam unam ne spiritus exhalent. Et nota
bene quod nullo modo debes lutare recepta
culum cum luto facto ex farina tritici quia
non potes tunc cito extrahere aquam sicut
oportet quia induratur sed cum luto de fa
rina frumenti cito extrahitur hoc modo ideo.

Pone circum circa lutum pecias lineas in aqua
valde calida balneatas et permitte modicum
stare et iterum balnea cum ^alia^ aqua valde calida
et cito extrahere potes pecias incolatas quia

mollificare retiene tam cito in fine 36 horas
quod aqua est facta ex terra aquam tuam,
quia si permitteres eam stare spiritus eius evolarent
et ideo tam cito ponas d. aquam super dictum
sulphur plumbi supradictum et duas aquas super
unam dragmam sulphuris obturo valde bene
vas vitri et modo isto. Ponas in ore recepta
culi debet enim esse unus receptaculus vas
illud in quo ponitur sulphur cum dd. aquis ad
calcinandum unum ante nobisum vitri quod sub
intret in collo in os. receptaculi, et bene atti
tuetur vitri sub tile in suo capite ubi intrat
in os, et postea sit grossum in alio capite, et
non totum intret in vas, sed tantum intret per
unum digitum et ubi est grossum debet bene atti
tuari ori receptaculi cum bene claudatur, et
cum pezijs lini cerata colla panne bene
et [illegible] permitte antequam ponas ad ignem
quia spiritus aque ex salientes in calce crescere
ne sunt restaurata. Ergo bene serrata calce
pone ad ignem lampadis et ad solem nostrum
in cineribus calidis et per dies est reperies
totam unctam sulphuris calcina. Postea

totum sulphur et totas aquas simul incorpora
in uno magno receptaculo ad quantitatem
aquar. et pones in fimo equi bene calido,
aut in balneo in putrefactione, vase bene obtu-
rato cum aere notorio, et bene incolato et
desiccato ut supra dictum est, et per 20. dies di-
mittat in putrefactione. Tunc extrahe et
in botia vitri secundo vitrali, q ue botia larga
et ampla in ore et alembicus similiter amplus
quod botia subintret in alembici os et per duos
digitos subintret in corpus alembici ut bene
distillet aqua à sulphure et hec distillatio fiat
in balneo mariae usquequo potest distillare
et postea in cineribus cum igne carbonum pri-
ma die lentum et postea mediocre, quousque
amplius non distillatur et sulphur bene sicce-
tur. Tunc dimittat infrigidari et caveas
ne umquam tanges vitrum calidum, quia citius
frangitur et cum infrigidatum extrahe. Postea cum
aqua calida quam nunquam debes lavare cum tanto
vitri, nisi quando facis novas aquas, et ideo
ista botia debet esse lavata cum tritico frumenti
et petijs lini. Sed quia oportet prius distillare
in balneo. Ideo oportet quod quando cola est
bene sicca pones ceram communem super petias

inolatas retricas rotaute ac discrete cum ferro calido ac plano supercera ducere, ut cera penetret pro totas pecias lineas colatas, et hoc semper debet fieri quando oportet pro distillare in balneo marie, et quando oportet ponere aliquid in uitrum in putrefactione, et ratio est quia cera sic fusa per pecias defendit colam ab humiditate fimi aque balnei seu ab humiditate fimi quod si distilletur in cineribus solummodo non oportet incerare quia ibi non est humiditas que habeat offendere colam, aut pecias colatas. ideo ad propositum reuertendo extracto oleo sulphuris habes rubiam minerale, et calcinatam que est origo et fundamentum lapidis.

¶ Solutio lapidis calcinati

Fac aquam cum eisdem speciebus quibus fecisti aquam calcinatiuam sed in aliis ponderibus, ℞ lib. 1. vitrioli, et on. 9. salis nitri et on. 9 cinabrij et fac prout supra primam uice fecisti sed nota quod prima aqua calcinat et 2a

dissolvit. Ideo accipe dragmam unam sulphuris sul
phuris calcinati aquam ponas in receptaculo
ad collum alembici diligenter distillo aquam
sup sulphure, et in alio receptaculo sine
sulphure distillo etiam aquam, et ea pona
in alio receptaculo ubi est sulphur, quaelibet
dragma sulphuris vult duas aquas, et tunc
obturabis receptaculum ut ante notavi et semper
et similiter facias alias sex aquas pro alijs tri
bus dragmis sulphuris, et tunc totum unicum sul
phuris cum suis aquis in magno receptacu
lo simul incorpora, et ut ante notavi vi
tri nobis posito et pecijs lini cum colla fari
ne frumenti bene obturabis et circolabis, et
deinde permittas ad umbram per diem unum prius
et postea ad solem per alium diem, et de primo
die quinto alij nunquam ponatur ad solem
sed incantato in 20. die et hoc quod scio quod
dicam, et enim expertus loquor. Bene ergo de
siccatum sup ponatur cera et cum ferro calido
fundatur ut penetret et bene incorporetur. Tunc
ponat vas in puteo facto in fimo equi bene

calido

calido et humido aut in balneo mariae 20.
dies. sed nunc bene nota quod hoc idem fa
cias de argento vivo quod est femina scilicet
de sulphure albo quod separasti a sulphure
rubeo supra in uno vase quod sulphur ru
beum est masculus et calcinando omnibus
sulphuris cum eisdem aquis sicut fecisti
sulphur rubeum et similiter post calcinationem
facias alias aquas novas et ponas sulphur
in putrefactione in uno receptaculo prout
fecisti de sulphure rubeo in fine 20. dierum
extrahas sulphur rubeum et album de putre
factione et quod solutum est in aqua de
sulphure albo vel rubeo ponas simul in
uno receptaculo et tunc fit verum matrimo
nium corporum scilicet masculi et feminae et
sulphuris et argenti vivi. sed nota verus mo
dus ad incorporandum aquas sine aliqua tur
bulentia et sine aliquo residuo corporis insoluti,
sed ne aperias receptaculum cum residuo cor
poris non soluto in ventribus calidis et cum

igne carbonu alembico sup ponito humidi
tateo extrahe Vz aquam ipque distillari pot
et sulphur rac argentum vivum valde de
nier. Postea extrahe ambo deusais quis
cuit necesse est frange ipsa vasa vel mel
us extrahas mabenas tuam sensibilia
das tunc d. sulphur sup porfidum pulerum
trentia veniet pulvis qa tunc melius sol
uitur setia receptaculo ipiu pone et simi
lir fac de argento vivo malio vase. Nuc
tradere tibi volo Archanor Archanu ma
gnu ptos quod est aqua que solvet ora
corpora et fixat oes spus que a Phys vo
cat aqua vite mercurius aes ventus spus
et cauda draconis que a suo dracone co
meditur qui draco est lapis ptos qui
comedit caudam sua .i. aquam sua et hanc a
quam od noie vocaverint vel eas occultarent
qz ı mor. secretu est inea. Vide fili mi sis
cautus incognoscendo ora ptos h nota sum
per benedicte que etiam lapidis qui lapis
vocat drato et simile vocat Elixir.

Ergo in nomine Domini accipe lib. 1 vitrioli et lib. 1 salis nitri et lib. 1 Cynabrij scilicet an. de singulis, et quum omnia sint bene pulverizata super marmore singula per se, tunc omnia simul incorporentur sic quod fiat unum corpus, quod species sint tote rubee, postquam nabis quod tunc divide in tribus partibus equalibus scilicet lib. 1 pro qualibet parte et pone in tribus urinalibus tot scilicet una pro quolibet et fac aquam ut supra dictum est tribus caputis in regimine ignis, eo similiter si caputus secundum quod ponas plusquam unam libram species pro quolibet urinali, quia non faceres bonam aquam et hoc quia species inflantur et non distillant sed sublimantur et resistunt igni. Et ideo caveas immo citius ponas nonnisi novem uncias pro quolibet urinali, et ad hoc erit melior aqua Sed nota quod oportet te separare plus fleg ma ab ista aqua quam ab alia aqua ante dicta Ergo facta aqua ponas super unum sulphur rubeum et recipiatur caute ad solvendum residuum

quod solutum non erat. Et similiter fac alteram
aquam super tuum sulphur album i argentum vivum quod solutum non erat per primam aquam
quia nunc bene solvet per secundam aquam ista
tamen cum de singulis scilicet ut sulphur et per se
et argentum vivum per se in singulis vasis et
habeat de aqua quantum sufficiat ad solvendum
et vasis bene obturatis eos ponas in putrefactione
per dies 20. ut dictum est ad sol
vendum et quod solutum erit ambas aquas
cum prima aqua extractis ab eis simul et
magis est matrimonium scilicet masculi et
feminae complentur et modo dissolvantur
scilicet sulphur et argentum vivum. Et tota sic
soluta et tota in unitate conjuncta ponas in
putrefactione scilicet aliis 20. dies tunc
extrahe de vase illo et pone in botia cum ore
largo et tunc pone alembicum amplum in ore
ut botia habeat per duos digitos in alembico et
incola cum petijs lini et bitumine hoc est cum
cola farine frumenti et de ventiari permitte et potter

incero

vitra bene cum ferro calido ut super dictum est
et nota q ferrum debet esse planum in capite
ut est spatula ferri pro medicinis agendis
et cum bene ceraueris pone eas in balneo
mariae ad fumum lampadis secundum igne, ita
ut distilla aquam et separo flegma B. pri
ma aqua proiciendo que nihil valet usque
ad decem aut quindecim guttas aut quousque
bulliat super laminas cultelli modicum calidum
et tunc separato flegmate in viola recipien
tum et sic aquam et eam serva bene obtura
tam que valde bona est distillata tota aqua
in balneo extingue ignem et dimitte infri
gidari et alio die sequenti extrahe de bal
neo et pone in cineribus ad ignem carbonum
et cum parvo igne semper in principio in mora
distillatione per duos dies et noctes distilla
et in 3°. die augmentando ignem in duplo mo
dicum post meridiem et secundo subito et in quarto
die similiter auge ignem usque ad duplum et
sic ea bene deinde et alia via. Et bene

piccata et calcinata cum extrahe de vase ne
et sup porfido tritura in pulvere et iterum
pone in uno receptaculo et cum effunde totā
aquam in qua servasti et vase bene obtu
rato et cerato ponas in putre factione p dies
40 vel donec solvatur quod solui poterit
cum ista aqua residuum vero quod solui
non poterit cum ista aqua solvatur in no
va aqua facta an de singulis vero sic
procede solvendo et congelando in bal
neo et calcinando in cineribus ut supradic
tum est usq ad 4.or aut sex vices et in b.
distillatione distilla in balneo quousq dis
tillare potest. Extrahe tuum elixir de bo
tia sed noli calcinare ipsum in cineribus
sed cum sic congelatum ponas sup porfidum
et tritura et bene trituratū pone in uno
receptaculo parvo vel magno scz ad quanti
tatem lapidis et bene obturatis receptaculū
sine aliquo additamento cum lapide et ip
sum pone in fimo equino calido et humido

aut

aut in balneo mariæ ad soluendum per se solum per
dies 60. uel donec solutum fuerit sicut oleum
Et si in capite 60 dies nihil solutum fuerit
tunc redde ei aquam suam separatam per suis fleg
mate et iterum pones in putrefactionem per dies
30, et quod solutum est id clarum et mundum
sine aliqua turbulentia extrahendum et reliqua
etiam de nouo aqua dissolue et sic procede sol
uendo congellando et calcinando usque quo to
tum poterit solui per se sine aqua in uno uas
culo uitriato et quod fiat sicut oleum
tunc solutum in oleum congella ipsum super ci
neres calidos uase bene obturato cum igne
carbonum paruo per 3 dies et noctes aut do
nec congellatum erit et congellatum iterum solue
in fimo per dies 40. et solutum iterum congella
super cineres calidos cum lento igne in principio
et postea fortiori modicum augmentando do
nec lapis bene congelletur et figetur et
sic reitera quater soluendo et congellando

donec lapis erit fixus, et tunc alterat cor
pora incerta quantitate. sed nota ut melius
solvatur lapis qua postquam solutio et congellatio
est primo uice in secundabice quod to
lutum est in fimo vel balneo per dies 40 vase
bene obturato tunc antequam congelles ipsum
aperias secundo ore acquo pone ad aerem sere
num quod fluat secundum locum ubi stet securum
ne possit cadere ne aliquo pulvis intus ca
dere secundum dimittatur ad aerem quod nocte
ut melius solvatur. cum solutio superiores
congelletur, ut supra dictum est, deequater
solutio ac congelato tunc fermentum tuum
elixir modo isto quod sequitur 03.

¶ Sequitur fermentatio elixiris soli

Accipe aurum foliatum vel laminatum lmatum et
ipsum calcina on. 1. cum aqua de lib. 1. uitrioli
et on. 9. salis nitri et on. 9. Cynabrij et eodem
modo calcina, ut fecisti sulphur rubeum, et calci
natum fac aquam nobiliorem 03 an de singulis
lib uitrioli salis nitri et cinabrij. Deinde tra

aquar

aqua solve aurum calcinatum ut solvisti sulphur
rubeum et album et solutum semper in vase bene
obturato et tunc dissolvas elixir tuum per se
in fimo et postea ad terram ut fecisti et
solutum da sibi quartam partem sui ponderis
de dicto fermento soluto vel de dicto auro quando
non est fermentum lapidis ad rubeum et argen
tum est fermentum lapidis ad album. Et nota quod
debeas ponderare tuum receptaculum et scire
pondus eius antequam ineo ponitis tuum elixir
.i. in tuum lapidem et da tibi quartam
partem sui ponderis de dicto fermento soluto.
Tunc claude vas et per 8. dies pone in putrefac
tione ut simul commisceantur et fiat unum
et postea super cineres calidos congela et si
non bene congellatur super ponas alembicum
et distilla aquam ut melius congelletur et
congellatum iterum solve et addas ei quartam
partem sui ponderis de dicto fermento soluto
et in balneo per 8. dies et postea cineres con
gella ut supra et sic procede donec totum unitum

sui fermenti ebiberit et sicut siccetur, sic veniet
tibi lapis rubeus, clarus, fluens, fundens in
igne, generans, tingens et transmutans, perfe-
tans et convertens Mercurium vivum, et omne
corpus solidum in molle et sol. fiendum.
Et hic est lapis rubeus paterdis Veleni
i. totius secreti nec thesauri totius mundi
quem cui deus vult largitur et contribu-
hit. Ergo a Deo petas qui ipse dat.

Sequitur Abbreviatio lapidis phi

Et alius modus abbreviandi viam in lapide qui
sic fit. Si enim extrahis sulphur tuum de satur-
no cum aceto, tunc dico opus est ut separet
masculus a femina in brevi, ut dictum est
Sed si extrahens de aqua crudus recipiens
ponas in putrefactione in vase vitri bene obtu-
rato ut dictum est cum duabus lib. aque for-
tis p. flores fig. dicti. i. vitrioli et cum his. q.
salis nitri et cum q. Cinabrii. Et in d. aqua ponitis
te in putrefactione per dies 40. et tunc extrahe
aquam tuam claram et mundam, qua nullus maior

error

error est in lapidis operat.e q(ue)d extrahere aquam
turbulentam velud aliqui non soluto ipsa modum
non solutam impedit eo tam solutam itaq(ue) nihil
valet. Et ideo caveas tibi ne non accipias
aliquam turbulentiam in ipsa. sed solum accipe
aquam clariss.am et bene digestam. Et ideo dicit
Ps ne contemnas putrefactiones ipsi in omni
infinis et solutiones corp(orum) quia processo ex hoc
accipiunt bonitatem digestionis. Et sic parata
aqua clara et turbida distilla et calcina et
cum nova aqua dissolve et solutum cum p.a aqua
simul coniunge et d. aquam claram distilla
in balneo mariae in fumo lampadis, ut supra
dictum est postea in cineribus ut supra. Et sic
procede iterum solvendo cum nova aqua bene-
dicta quae aqua augumentat tincturam
lapidis alio modum secundum ista tinctura aquae
benedictae semper solvendo et congelando et
ult.o calcinando et iterum cum nova aqua be-
nedicta fiat an de singulis sex 12. cum an
solve et distilla .i. congela et ult.o calcina
ne procedendo est semper augumentando tinc

tincturam lapidis cum benedicta aqua quousque
lapis ester subtilietur quod deleri potuerit, et se
solui sine aqua et similiter congelari. Et tunc
lapis albeat corpora, et tincto tinctura fir
ma insolificando verum. Concordia anhane physic
intelligas fili mi dilecte scias quod perfectio
lapidis non est aliud nisi soluere et congela
re in rem grossam subtiliare et nobilem
facere hoc facere est ascendere de terra in
celum et rursus de celo et descendat
in terram, quod est de celo et de aqua in terra
et in lapidem congelatam et terram eam fieri
sicut dicitur. operatione de terra lapidis ascen
dit in celum et in aquam soluitur lauda de
um fili mi quia hic est veritas sicut dixi est

¶ Sequitur alius modus lapis qui dicitur
lapis Saturni

Rerum natura disponentes philosophi in hac arte di
versi huius regiminis 4or esse magisterii
primum aut est dissolutio 2m distillatio 3m contritio
4m fixio Per primum mutat natura interius
et 2m exterius et 3m superius et 4m inferius.

Necesse est igr̃ ut mundes corpus dissolutum hoc
est ut mundo accipias Kymbrit .i. sulphur
saturnij quod est Ceio proc per .i. mascu
lus et femina et nihil addito coquare ni-
ti aqua nr̃a in calido et humido per dies 40
Postea distillo aquam istam iterum distilla qua
ter et feces abijce sed aque et aquam mun
dam redde sup corpus suum in albo corpus
cum aqua reponas iterum in putrefactione per
dies 40. Et hanc vocaverunt Philosophi distilla
tionem ablutionem et reiterationem aque sed
quod remanet est sicut margarita pretiosa
nisi quod est munda. Et ideo oportet eam
mundare ab illa terra secundum ad mirabile
mundatio est remotio turpitudinis precedentis
in re bona sicut enim mundavens purum ab im
puro idest solutum a non soluto et congella
veris invenies lapidem mineralem pulchrum
et mundum. Quem terre super porphydum subtiliter
ponens modicum de aqua nostra et bene conteritur
pone ipsum in uno vitreo cum collo longo et p

ponas aquam que supernatet per duos digitos, vel plus,
et pone ad ignem lenem in cineribus per dies 40, vel do
nec terra efficiatur quasi alba, et aqua rubea fiat,
que aqua est ignis qui facit terram albam, et inde
lapidis aiunt nominari ablati, et dealbati cuius preparatio est
ut ipsum calcines, et postea solves, ut recuperet perditam
humiditatem, quam amisit in calcinatione. Unde re
moritur corpus s. calcinatum est discoloratum per
aqua sua est privatum, et ideo omnis, corpus suum libe
ter bibit suum humidum. Coniunge ergo aquam cum corpo
re, et eam fac simul, et repone in vase suo et
supra et alembico supposito distilla aquam cum
lento igne, et ultimo fortifica ignem, et terram desicca
et calcina iterum de novo, postea cum aqua sua
mundata imbibe d. terra cum medietate sui pondere
ris aque, et secundo congela, et iterum imbibe cum 4.
parte sui ponderis aque, iterum congela. et sic
procede imbibendo, et congelando donec bibe
quantum plus poterit de aqua sua. Postea pones
ad sublimandum in bocia vitri cum ore amplo
et alembico superposito, et da ignem primo lentum, postea
mediocrem, postea in fine fortiorem sublimet quod subli-
mare poterit quod ascendat in alembico arsenicum

album

albi p[ro]p[ter] ea[m] qu[ae] stabilit collige ne fugiat extis in
uteris remolet faces a[utem] quae sunt in fundo botre
tus ad rubeu[m] scilicet ad solem sublimatu[m] est ad al
bu[m] scilicet ad luna[m] feces commisse cu[m] aqua n[ost]ra rubea
et statim germinabunt et erit quasi oleu[m] deno
minatu[m] oleu[m] solis. Quas feces oportet te aptare
reiterando totu[m] opus p[er] solutione[m] putrefactione[m] dis
tillatione[m], congelatione[m], calcinatione[m] sublimatio
ne[m] ut in albo fecisti. Unde opus solis est
q[uo]d fecisti in albo facies in rubeo incipiendo a
principio usq[ue] ad fine[m]. Arsenicu[m] vero q[uo]d accepisti pro
nas ipsum in vase vitri essencie coniunge natura[m]
sua[m] quae est luna quae luna est fermentu[m] ad
albu[m] et solest fermentu[m] ad rubeu[m] et istud fermen
tu[m] debet esse p[re]paratu[m] at q[ue] coniungat semi cu[m]
aqua scilicet n[ost]ra aut cu[m] aqua ardente solutu[m] et
melius cu[m] aqua ardente si possit coniungat semi
cu[m] aqua scilicet n[ost]ra aut cu[m] aqua ardente solutu[m]
et melius cu[m] aqua ardente si possit solutu[m] est
ad fortem solem mittatur et p[er] modicu[m] calorem
dimittat exalare aqua[m] in urinal in vitreo cu[m]
alembico supposito recept[ac]ulo aquam ipsa[m]

solvatur in fimo vel in balneo, et tunc est verum fer
mentum ad album. Aut sicut aqua fieri oportet
sic eadem fieri debes ipsum fermentum per
lune, solvere, congelare, et calcinare. Et iterum
solvere donec erit sicut oleum, sed citius fit in
aqua ardente, ut continetur in epistola Raymundi Lulli
ad Regem Robertum. Sed adhuc nobilior, brevior
et utilior est modus, ut extrahas quoddam essentiam
a luna i. ab argento fino secundum quod continetur
in scientia 2a. de extractione 5a. essentia ab ar
gento plumbo et stagno. Cum qua essentia
ergo vel fermento albo soluto (ut tibi placet,
sed melius est 5a. essentia) incera arsenicum tam
album supradictum modo isto. Commisce simul arse
nicum cum fermento in base bien cum collo longo
et in putrefactione per dies 20. ponat ut simul
incorporentur et fiant unum, et postea suppo
neres calidos congela cum igne lentissimo continuo
3. diebus et noctibus et postea modicum post mo
dicum augmentando de igne eadem donec semper
fiet ascendens et descendens per collum vasis quod de
bet esse longum et bene obturatum ut dictum est cum
luto sapientie, bien si tunc aliquid sublimat circa collum
vasis incorpore quod debet arrem quod non debes

separare corpus vasis inferioribus, nisi medium ut tamen
quia cineres sunt denique materiam fumam digestam et
tendunt vasis habeat refrigerium in aere, tunc quod
sublimatum est iterum cum fecibus incorpora et iterum
sublima donec nihil amplius ascendat sed to-
tum fiet in medicinam veram fundentem et fluxi-
bilem et mercurii vivi et tincturam lunam congelabit.

Abbreviatio praedicti operis

Nunc cum Dei gratia vertamur ad feces rubeas et nigras
quas oportet corpus reiterare ut dictum est et similiter fer-
mentum solis praeparare cum aqua nostra solvendo et putre-
faciendo et congelando et cum reiterando donec eveniet
sicut oleum quod quidem maximum exigit laborem et
potest simul incorporare et sublimare et fixare
ut dictum est de luna et arsenico sublimato. Sed satis
brevior et utilior modus erit modus fermentandi
ad rubeum quem te docebo. Extrahas igitur in nomine
Jesu Christi quintam essentiam antimonii id est tincturam
eius et de stella aber benedictum oleum plumbi et
quod cito distillatum fuit ipsum pone in vase vitreo
forti cum collo longo et in ipso proicias intus me-
diam dragmam auri subtiliter foliati et minutissimi etc.

limati, et obtura bene vas ut dictum est. Sed be-
ne caue ne obturando vas, aut agiendo aliquid
cadat intus scilicet in oleum quia interficeret ~~totum~~ opus
quod Deus avertat, et obturato vase ponas ipsum in
cineribus calidis et calor cineris non ascendat calorem
solis in aestate, et quam primum oleum sentiet calorem
statim solvet aurum. Item da tibi de alio auro
modicum post modicum quousque solvere poterit ipsum
semper tenendo vas in cineribus calidis ut dictum
est bene obturatum. Et iam cum dei adiutorio habe-
bis fermentum tuum praeparatum, et tunc non oporte-
bit te ipsum praeparare cum aqua mea solvendo con-
gelando quia est labor magnus et longi temporis, et
tunc est ~~totae~~ perfectionis, et efficaciae sicut hoc,
nec et te oportet reiterare ~~totum~~ opus cum fecibus ru-
beis quod magnum, et longum tempus vellet. Sed so-
lum te oportet cum Dei gratia sic fermentare feces
rubeas, ponas ipsas feces rubeas in vase vitri cum
collo longo bene, et munde pulverizatas, et scias
pondus vasis vitri; antequam intus ponas feces rube-
as, et postea pondera istud vas, et scias pondus
verum scilicet de fecibus rubeis, et tunc da ei ad biben-
dum medietatem eius ponderis de oleo plumbi i.
Antimonii cum auro intus soluto, et obtura bene vas

Et

le congelato iter(um) ponderabis et habebis augumen
tatu(m) et in pondere, et iter(um) da ei adbibend(um) de d(ict)o
oleo et auro in eo soluto 4.tam partem sui ponderis
quam debes sibi dare adbibend(um) de d(ict)o oleo me
dietate(m) sui ponderis nisi in p(rim)a vice, et postea
dare sibi adbibend(um) 4.tam parte(m) sui ponderis, et con
gelare in cineribus calidis cum lento igne, et sic
multiplica procede donec totu(m) bibent, et quanto
plus tanto melius, et cum multo ipse ipsum solue solu
tum calido et humido, et in calido et sicco congela
et hoc quater reitera, et sic cu(m) benedictione
dei lapidem habebis qui convertet merc(uriu)m viuu(m)
in optimum solem ad omnem iudicium, et examen
et vere mihi credas quod de secretis adiuben
auri soluti in oleo antimonij excedit o(mn)ia arcana
philosophorum de corporibus tantum ad lunam quintaessentia
hunc, et ignor essentia Mercurij sublimati. Sed
de spiritibus non est sublimior [illegible]
lapis quam ille quem docet famosiss(imus) S. Thomas de
Aquino de sulphure albo non urente, et donis sapiens
in compositione elementorum distillando cum igne [illegible]
et in balneo Mariae cum igne lentiss(imo). et condiens

augumentando et semper continuando donec cum Dei
gratia eveniet tibi lapis crystallinus, multi ad fuerunt
in sublimatione crystallinus et non habuerunt ingressum
in merc°. tunc solve totum lapidem cum aqua philosophorum
etiam balneo cum gelo et cum Dei gratia si bene scieris
solvere sine aliqua tendentia (Deo concedente)
habebis ingressum in Mercurio. et scias quod est opus
magnum si scieris laborare. fili mi latino, for
bono procedunt ergo ab isto cognitione et Deum lauda

Sequitur alius modus operandi lapidem philosophorum
cum oleo extracto ab antimonio opus verum
et verissimum

Sciás fili mi [illegible]m. aquo bona multa pro
cedunt quod Geber in libro radicibus artis dicit, se
scivient distillare aliquod metallum fecit unum de
maximis secretis naturae. Ideo lauda Deum fili
mi quod [redacted] in libro suo
de quinta essentia docet distillare lunam ad album et
Antimonium ad rubeum et continetur in libro suo in
2°. scientia ad extrahendum quintam essentiam ~~docet~~
~~distillare lunam ad album et Antimonium ad rubeum~~
~~et continetur~~ ex argento ex plumbo, stagno 2. et
hoc est ad album secreta bona extractionis s.
etiam ab antimonio. i. margarita plumbi et hoc

est

et ad albu imo ad rubeu et .n. in mundo est
secretum ita maximum sui comparatum nec simile
istis duobus secretis. Ergo in nomine Dni incipia
mus ab albo secundu Dei benedictione extrahas quin
tam essentiam de Mercurio fino distillando per alembicum ut
continetur in sua 2ª. et similiter extrahas quintam
essentiam argenti vivi sublimati et albi ut continetur in
sua 3ª. ad extrahendum 5ta essentiam ex argento
vivo et vitriolo Romano et ambas simul co
niungas, miscendo et impastando et postea subli
mando et sint quinq. uncie 5te essentie Mercurii et sep
tem quoque essentie argenti vivi sublimati ut
continetur in capitulo de aqua vite et argenti vivi su
blimati superius dicta, et eodem modo aliquibus
vicibus sublimaveris semper sublimatum superfices
reducendo et reimpastando et resublimando donec
fixabitur et amplius non ascendet. Postea sol
veris quod est igne sine aliquo additamento in fimo
equi bene calido vel in balneo Marie et solvatur
et congelaveris iterum vicibus et hoc ter vel quater iterum
iterabis sine dubio (Dno concedente sine quo nullum
bonum est) habebis medicinam ad album magnam
que fit ad album prius eam superficire et mortuum ipsum

post fixione cum oleo lune idest quia essentia argenti fixi ingradi sublimando pluribus diebus et noctibus, quod dat sibi ingressum et augmentat ei tincturam ultra modum. Con sapiens et tibi sufficiat quod de albo attenus dictum est

De Rubeo

Sed de rubeo dicam tibi quomodo erit et nota dico de lapide Antimonij quod fit ultimus et terminus omnibus alijs lapidibus et termina secura, que numquam fallit nec fallere potest si homo laborat in discretione et in gratiam invaite, et si fuerit bonus et mitis et fidelis amicus Dei. Quia in largitor gratiarum a quo bona cuncta procedunt singulis suis dona distribuat oportet ipsum rogare ne pietate sua concedat nobis quod largiatur hoc excelsum Dei donum. Et ideo posuimus omnes in fiducia scito quod Antimonium est quedam terra nigra oculosa in oculis albis et talis terra antimonio est marchesita plumbea. Et ideo appellatur plumbum philosophorum de quo ipsi loquuntur et magnesia eorum de quo quidem Antimonio educitur argentum vivum vegetabile rubeum in colore habens super archana Archanorum quam sit argentum vivum et sulphur plumbi inveniendum quod est simile aureo sulphuri sit autem argentum vivum plumbi philosophorum putrefit in humido

et

extractio, et ab eo elementa separantur, et secundum
pondera coniungantur et lapis philosophorum ab eo extrahitur
et talis lapis sulphur, in tincturam et tincturam
est mira [illegible]. Quamquam ex aqua vitae idem lapis
extrahi potest longiori tamen tempore et minoris
efficaciae. Plerique nihil [illegible] in solutione aer
aqua vitae locuti sunt, plerique in solo [illegible]
lapidem magnum componere potest ex naturis suis
[illegible] 4or elementorum et hoc longum tempus me
[illegible]. Ex antimonio extracto soluto in [illegible] fient
ex antimonio tantum in colore rubeo distillato in auro
vel argento soluto in [illegible] diebus [illegible] lapis
et vocatur 5a essentia antimonii apud sapientes
ut habes librum Raymundi Lulli de 5a essentia
in extractione 5ae essentiae metallorum [illegible] vocatur
et hic plumbi nostri habens ipse naturam argenti
vivi et sulphuris auri, sed sulphur saturni est
materia sulphuris antimonii cuius extractio
facilis est et [illegible] secretum tincturae
hoc ubi deficit medium tingendi quod per aquam
fixam rubicundam philosophorum, id est per aquam factam
ex sulphure vitri et ex sulphure gallo et
terra rubea ponderosa, id est ex [illegible] salispetro

cinabrio an recin hoc est secretum max.^m sed ad antimonium revertamur.

Accipe Antimonium de minera secundum illud anti monium artificiale sed minerale et sime sup marmore tritura donec fuerit sine salsa et fiet terra seu pulvis niger sine aliqua albe dine ita si aliqua albedo ad hunc erit vero si gnum est quod adhuc sine salsa non debet ed. Postea habeas acetum fortiss.^m pulitum collo cam in botta bien magna cum alembico be ne in colato et de niciato distilla in minoribus cum lento igne et postea modicum augumentando et semanter distillando cum equali igne die ac no te donec completa fuerit distillatio et caveas in fine augumentare ignem quod distillares feces aceti et tinctura nam igne nihil valeo et distillatum acetum clarum et album in magnum receptaculum bene obturatum et circulatum cum pettijs lineis et bitumine farine frumenti, vel aqua cum farragine adgi.... decocto com miscendo donec sit spissum ut mel et omni frigidum qui vocat nicolas. Et postea pone pulverem anti monij in aceto distillato in vase bien forti habente collum longum quasi ad brachium unum et corpus roti dum et amplum et sit corpus vasis medium

aceti

aceti et pulvis antimonij lib 3. vel circa pro quolibet
vase et vasa sint bene obturata cum luto facto de
calce viva et albumine ovi. Quia numquam potui
invenire lutum quod non penetraret a baceto nisi hoc
et fit sic.

Modus luti proprie cito

Accipe calcem recentem in gilla sine aliqua humidi
tate quia tunc nihil valet et cum cultello rade ipsam
in pulverem quantum est unum modicum et non plus, quod
oportet facere modicum post modicum et tam cito
lutare quia aliter nihil valet et habeas penes
te albumen ovi non spumi et cum cocleari ponas
modicum de ipso super lapidem marmoreum et tritura
cum calce viva valde bene triturando do
nec sit quasi sicut mel et tunc cito collige cum
cultello ipsum lutum sic liquidum et luta sicut tibi
dicam. Habeas famulum qui tenet in manus tuas
vas vitreum in quo est acetum et antimonium
et ponas habeat collum longum et est vitreum ut
dictum est et ponas in os vasis ante notorium
vitri quod intret in os vasis et vitreum circa
ante notorium ubi iacet et tangit os vasis

ponas modicum petie lini et obturet juncturam va-
sis et ante notorij cum cum uno, et hoc ut nihil
de luto calcis uiue possit cadere in uaso quod
lutat quam debes sub. cum calce uiua et tribu-
cata cum albumine oui et liquida quasi mel, in-
tare utrumque petium lini, et circum circa os uasis et
ante notorij et modicum, fac modicum luti et
sub. collige cum cultello quod est liquidum et bene
trituratum et statim luta, et iterum fac aliud
parum et statim luta, et sic fac donec totum cir-
cumcirca lutaueris ad spissitudinem unius digiti
Et postquam lutaueris pone ad fortem solem ad
desiccandum uel ad ignem per modicum tempus, quia si
ubi est acetum et sal armoniacum sit paratus in uno
luto cum aceto per calorem solis siue ignis exi-
ret igitur per statum quod est fiem. Ideo inci-
luto per 3. aut saltem 2 dies quia istud lutum est mag-
secretum quia cum alio luto numquam posses extrahere
fumositatem armoniaci. lo pauci homines sciunt ipsum
facere quia oportet subito ipsum ponere in opus, nam
cito ualde et quasi statim induratur, et nihil
ualet quando tam durum est sicut crusta panis et per

istud

istam rationem oportet facere de ipso in modico quan
titate et tu cito lucrare et reiterare ut ad ingens
dixi. Nec te tedeat ni facere quater nec cum
alio luto nunquam extrahere valebis tincturam anti
monij, atque tinctura est thesaurus incomparabilis
Nunc habeas eo. aut x vas vitreum mediocre
et in aceto distillato et antimonio inter posi
to et bene obturatis vasibus ponas in putrefac
tione in fimo equi bene calido per dies 40. aut
donec acetum coloratur in colore balneum aut ru
beo. Cum acetum nd coloretur ex ~~[illegible]~~ defectum
fimi nd calidi. Ideo oportet quod fimus
sit ad aere ut tempore cum pluat et non refiat
et oportet ponere ipsa vasa in fimo recenti
et urina equi et in capite xv. dies extrahe
re de fimo et reponere in alio fimo recenti et
calido et calidum et humidum est quod putre fa
cit et regeminare, facit et multiplicat. Et
ut ordo tuo traham [illegible] tibi Jo: de Augustinis
fili mi dilecte tradam (nunc quod modo) tibi intendo
scribere et scias hoc quod nobilior et utilior vero
ad extrahendum oleum essentiam antimonij quam [illegible]

positū est per putrefactionē in fimo l(oco) qui p(er) dies
40 ut dictū est. Sed brevior via est ista aliq(ua)m
tibi modo dicam. Denuclato luto sed tamen bene
obturato vt supius dictū est tunc ponas vas
vitreū cū aceto et antymonio in cineribus in
furno distillationis et cineres sint sub fusculo
vasis ad spissitudinē unius digiti grossi et
nō plus et similr circū circa usq(ue) supra as-
tum quantū alius digitū secūdū ignē carbonum
fac bullire plani modo postea dīem integrū,
et dimitte infrigidari p(er) noctē iterū alio die
similr facias de singulis noctibus sigillati
singulo die et q(uan)do tunc modū acetū color
bitur aliquantulum tunc sis cautus adveni-
dam cū cultello discere ipm lutū humor nō
molificatur p(er) aqua. Et ideo cave ne cū eo tan-
tes aliquid alembicū q(ui)a oporteret te frange-
re botram aut alembicū Et inicito luto eodem
vas ante notorius vitri cū quo erat obturatū
vas recenuama caute et discerete acetū si est
aliquantulū coloratū, et si nihil est coloratum
scz q(uod) sit album, et nitidum sicut erat ān non
incidas lutū sed dimitte sic obturatum per

aliquot

aliquot dies uero pone in putre factione in fimo
equi bene calido . loca ne aliquo modo uas
ponatur in fimo cum aceto et cinamomo frangantur
[illegible] rem pretiosam et laborem tuum . Ergo colo
ratum acetum ad ignem aut in fimo equino uel ad for
tem solem mittatur extrahe ipsum modicum et
linguas filtri ipsum distilla et distillatum acetum
filtrum ponas in urinali uitreo cum orificio
cum ore angusto uelut urinalis . Contegas
bicum amplum et cum petijs lineis et bitumi
ne farine frumenti et ad solem desicca . Et
distilla cum igne suaui . et uix calido et lumendo
in balneo marie et ignis sit de duobus uel tribus
filis bambacis et tunc distillatio fit in pluribus
diebus ac noctibus . Et distillatum acetum album a ma
turatum extingue ignem et dimitte infrigidari
Et in frigidato balneo extrahe urinale et cum
petijs lineis in aqua calida made factis in
uolues circumcirca urinale cum petijs uel latis
qua cola farine frumenti cito mollificatur in aqua
calida [illegible] medie hore extrahere potes
alembicum et extracto alembico tunc iterum

super ponas de alio aceto tincto antimonii. le
iterum in balneo distilla acetum clarum et album antimo-
nio rediendum est a tinctura sua que in fundo
vasis remanebit, sicut proprie est mel decoctum
et purgatum. Lecte hunc modum superius dictum
distilla totum acetum coloratum quousque habeas
quasi medium urinale tincture antimonii.
Lectas quod oportet te habere magnam et valde magnam
quantitatem aceti tincti revertere in balneo di-
stillare, antequam habeas unam bonam scutellam vel me-
dium urinalem de ista tinctura antimonii in
spissitudine mellis. Lutaneas bene ne unquam dis-
tilles acetum a tinctura cum maiori igne quam de
duobus aut tribus filis bambacis, quia tinctura
cum aceto exalaret et perderet, quia acetum quod
distillatur non est bonum ad extrahendum iterum
tincturam antimonii, sed oportet distillare de
aceto novo et forti ut prius extrahere tin-
cturam antimonii super cineres bulliendo vel in
fimo equi ponendo vel ad fortem solem in estate
tenendo et sic reiterando donec de ipsa habeas unam
bonam et magnam scutellam vel plus. Et ipse postea
ipsam distillabis in botia vitri habente collum tortum

et

et amplum rechusum per 4. digitos et limbret in corpus
alembic per 2. aut 3. digitos et alembicus sit ita
potenter magnus et fortis. Et ideo tota fac ut tua
vasa vitrea in quibus laborare intendis in opere alche-
miae sint valde spissa et bene decocta per diem et
noctem una in fornace vitreariorum, quia aliter nihil va-
lent et frangantur propter fortitudinem alchimiae et
tunc opus perderetur quod Deus avertat. Ergo his sa-
piens qua tibi notum facio. Et nota quod quando extra-
xeris tincturam spissam mittat vel de urinali vitreo,
et ponens in bottam vitream est rapius. Tunc cum
manu tua pulchra et munda extrahe cum digito
de urinali tincturam quae adheret urinali sed in
fundo. Et fieri potest absque aliquo alio liquore
addito, et totum ponas in bottam vitream et
non magno addistillando siccare bene ne unquam in-
mittas aliquam aquam fortem aut ardentem
in tali tinctura nisi de ea forte proprio ace-
to distillato aceto. Et est et lavare volvens
fundum urinalis et ponere in bottam cum tali
tinctura. Sed profecto valde melius esset si sci-
res extrahere totam tincturam de urinali cum

digito mundo absq aceto sibi addito. Postea ione
tura in mediocri botia etiam dixi ex parte alem
bicus ex lutea collus botie ubi iacere debet alembi
cus ad lutes fio de farina tritici et radicibus lilij
albi bene mundatis et insimul in mortario
eo bene pistatis donec erit sicut pasta in ollis
et ligido modicus sed non nimis. Eodem luto sera
tim luta per aliquot aliare. Post pone alem
bicus q bene attinetur et simul luteus circa col
lum botie et collum alembici et sit lutus ad spissi
tudinem unius digiti et desiccar permitte adumbras
per diem et ad solem per diem postea ponas
in fumo distillationis incineribus in fundo spissi
tudinis digitus vel modicus plus et circum circa sint
cineres bene apte et spisse usq prope lutus per unus
digitus et tamen ne tangat lutum ullo modo et
tunc da ignem lentum quousq distillare potent
tota humiditas aceti in receptaculum quod ad
hoc nouit lutatus cum rostro alembici ergo
oportet mutare ignem. Et signum humiditatis
aceti est istud ergo humiditas aceti distillat
aqua fortis in principio et tunc uidebis aliquas
guttas in alembico semper distillat aqua aceti

sed

sed qn videbis distillare oleum per filos subtiles in ale
bico scitis propinque distillat aqua ardens. Tunc sis co
nstus et velox ad mutandum receptaculum sed plane
morte et discrete, nullo modo commoveas botiam
quae est in cineribus et calidior per ignem sed si aliquo
modo moveat lutando istud sciendum recipiente
quod debes lutare cum petiis lineis et bitumine. Tunc
cum fuerit receptaculum lutatum iterum commanuta apo
bis circum circa botiam et sic bene repone et simul be
ne madefac. Et receptaculum debet esse valde ma
gnum in corpore rotundum ut spiritus olei antimonij
habeant refrigerium quando exhalent, et debent habere
collum longum quasi cubitum et strictum ut bene assi
tuet ad nasum alembici et bene lutet ut dictum est
Et nasus debet intrare totum solum unius ascii quasi
prope corpus rotundum receptaculi. Et caveas bene
ne receptaculum in quo distillat oleum nimis calefiat
a calore fumi, igitur excusa calorem et semper omnino sis
cautus ut nunquam augeas ignem nimis quousque mutave
ris receptaculum et separaveris flegma propter acetum
aceti quod sic consistit totum magisterium scilicet in se
parando ipsum ponere ab aquositate sua. Et scias

q qn incipit distillare distillat guttas in alneas in calore aeri, et cum alembico videbis aliquos fumos albos q fumi sunt nevule benedicte in illo loco aneas bene ne augumentes igne nisi modi cum idest tantum quod distillet et qn distillat tene ignem in illo statu donec distillat. Et cum plus non distillat auge modicum igne et iterum distillet, et sic modicum post modicum augumentando igne ne non distillet. Scias qn in principio augumentaveris igne subito videbis alembicum plenum d. fumis et descendere guttas rubeas sicut terre et sanguis, sed tunc magnum domum in curreres, q fumi descendunt in receptaculum, et transibunt extra receptaculum per petras lucratas et hoc per magna potentiam ipsorum spirituum. Ergo sis cautus ne subito augumentes igne nisi modicum quoniam in fine oportebit tedare igne cum fortibus fusibus et valde magnum et continuatum. donec poterit distillare et scias quod in fine sustinebit magis igne valde, et dico ignem tamquam fusiones. Et ut scias facere magnum ignem nobiscas locum qn furnus est plenus carbonibus ne cersis

fuis sicus pp lignu combusto tunc debes carbones
extrahere de furno ne flamma tunc molius
ascendit secundum magnam flammam oportet facere ignem
in fine ut totum bene distillet et regime ignis sit
ut modicum post modicum augeas ignem ita quod
eum ... distillet et quod est in fine auge, ...
est secundarum quorum distillare pot. et bene ad
verte nunquam dimedas ab isto distillatione a
principio usque ad finem quia est magne importantie
est res magni pretij et thesaurus incomparabi
lis. Scias quod si quando ignem posuisti ... ad
distillandum si secundum ... accendere
do de urinali tunc in uno die vel minus po
tens mutare receptaculum ut dictum est su
perius. sed si secundum in corporatum acetum tunc
in uno die neque in una nocte separare pote
ris aquietate ... quia oportet eum distillare in
lentiss.º igne donec habet ... et fur
nus ubi distillas debet esse de forti argilla ut
fiunt fornaces vitrariorum vel in ... formas
campanarum et debet stare sub aliquo cami
no ut fumus ascendat vel quando ignis est ... ma
gnus in fine non possit alio modo nocere. Et

in hoc vas sapiens, et contineri illud ultimum
ignem cum magna flamma ignis donec totum
bene distilletur quicquid excorporet distillari
Item oportet te habere quantitatem magnam
tincture Antymonii ad distillandum bonam quantita-
tem olei Antymonii quod tibi sufficiat ad componendum
lapidem. Item caveas ne distilles in qualibet di-
stillatione plus quam unam scutellam de tinctura seu
spiritu Antymonii. Et si habes duas scutellas
de dicta tinctura in duabus distillationibus, quod
melius ascendet oleum quam si totum esset in una
sola bottia. Et bottie debent esse in dorso amplo
quasi velut urinalis, et non magne ut est uri-
nalis. Et quando tinctura spiritu memoratur imponitur
positor. Bottia debet esse parum minus quam
media. Et hoc sit tibi signum magnitudinis sue
ergo in nomine Domini.

¶ I. Putrefactio olei Antymonii in fimo per 40. dies

Ergo in nomine Domini distillato Antimonii oleo in bona
quantitate ut est libra una (si Deus voluerit)
aut ad minus libram mediam, ante extrahe
de receptaculo magno in quo distillatum
est ipsum oleum et ipsum pone in vase vitreo
forti et spisso, ac bene decocto, ut supra dictum est

Et

et habeat collu longu quam cubitu vel modicu plus
et erit melius, et corpus vasis sit rotundu et collum
collu aut longum sit, et strictu, et istud sit tibi
signu magnitudinis vas. Tunc claude bene
vas superius cu luto notorio nisi perfectis lin
liatis cu licamine farine frumenti et deinde
pmitte ad umbra p unu diem, et postea ad sole
ponito p duos dies sed caue ne sol tangat vitru
nisi in collo ubi est inculatu vas qz corpa dura
sit involutu in pannis et bene coopertu ne sol
tangat ipsu vas quo oleu p caliditate solis
exhalaret et penetraret p eas lutatas quae
no sunt desiccatae bene ergo desiccatis p eas
lutatis. Pone vas in putrefactione in balneo
Mariae p dies 40 et ignis sit valde lentus et
de ano pannis fac duobus vel tribus fi
lis bambacis et nu plus loco aquae exhalat
de balneo adiungas de alia aqua calida sed
no minus calida, et caue ne adiungas de fri
gida aqua in balneo quo frangeret vas et
totu opus pderet qz penus amittat
C. Separatio Sulfuris a Mercurio olei Antimonii Putrefacti
In capite ergo 40 dieb. extrahe ignem

balne cum pecijs linj balneatis magna natre calida cum aqua ante notorium lucratum modo nas et permitte stare per media hora et sic repetere line lucrare mollificaturis et molli ficatis plani modo extrahe aque notorium ebuiam axe os aquis cum panno linj alto faccias mundum quia pars ista nichil aliud quam mundum laborare et paru ab impuro sepa rare ligo in nido dico et las separata plani modo aqua claram quam videbis supra terra medie gra infundo vitri, quia terra est lapis Ant. et istam aqua reponas in uase vitri proprie simil. istis in quo est separata bene qua euacuas aqua quod nihil de terra uadat cum aqua sed turbulentia dimitte iterum clarificare in uase bene obturato cum cero et ibi euacua bis sic quousque aqua ole Antymonij sit be ne separata a terra sua et sic puri ab im puro separaueris. laus Deo

℄ Distillatio huius in aqua clara Antym.

Separata igitur aqua clara a sua terra nigra si a moles fide tunc ponas uas vitreum cum aqua in mediis calidis vel in fumo lampadis cum

igne

igne denuo parvo balnei ut d[ictu]m est, assumes
lampadis debiliore (ut alias d[ictu]m est) de ramo [illegible]
ergo ponens istam aquam olei armoniaci cla
ram in cineribus. Tunc debes proiicere in aquam
istam mediam dragmam finissimi auri [illegible]
[illegible] foliati aut minutissime limati. Si
est tibi possibile habere foliatum melius erit
sin autem fac ipsum limare subtilissime, secundum
de nullo modo aliquid impuritatis secum
misceat, sed solum aurum limatum purum
est sine aliqua turpitudine. Imposi
to auro claude bene vas cum [illegible]
rio et pannis lineis involutas sine ali
quo luto vel bitumine. Quod oportet te
aperire vas et pone in cineribus calidis per
mitte stare cum parvo calore ignis quo
usque aurum satis cito solvet in aquam te inspi
ciente et cum bene solutum est totum tunc
iterato ponas aliam mediam dragmam auri
[illegible] claude vas ut d[ictu]m est
iterum solvere dimittas in aquam semper te
nendo hic vase in cineribus calidis [illegible]

igne olei, quia parvus calor ignis calefaciet
aquam, et solvet aurum magnam, et si esset
magnus ignis aqua exhalaret, et sic hoc
modo solvet aurum ponendo semper mediam
dragmam, donec aqua ~~exhalaret et sic~~ hoc
~~modo~~ solvere potent, quia rationabiliter sol-
vere potent 4^tam partem sui ponderis
ut si aqua fuerit on 4. solvet dragmam
on 1. [illegible] et mas [illegible] habuerit on.
aur totam solutam magnam claram sine ali-
qua residentia tunc habebis verum mer(curium)
et lauda Deum de tanto munere sed cave
bene, ne unquam [illegible] ad [illegible]
lidis, et [illegible] ponas aur in aquam ad
solvendum nisi prius aur fuerit bene solutum
prius [illegible] debes quia quum [illegible] non
amplius pot solvere aur, tunc clauso be-
ne vase cum bitumine [illegible] di-
mitte sic stare semper in cineribus calidis
ut dictum est.

¶ Calcinatio terre olei Antymonii cum
suis putrefactio

Nunc revertamur ad terram lapidis antymo-
jicas

meas ergo q antequam posuisti oleum plumbi in
putrefactione in balneo debuisti ponderare
eas tamen invenies in aqua post putrefactio-
nem posset remansit terra aqua per indi-
nationem evacuasti aquam quam necesse est
omnino scire pondus rationis est 2° ut scias
quantitatem terre absque d° quod contrarius
ea demaseris modo claude igitur vitreum in
cineribus in furno distillationis et ad ignem
carbonum realem tenendo per unam diem et unam noc-
tem ita ut valeas semper tenere manum tuam
in furno absque lesione et ignis sit parvus
et subtilissimus et in 2° die auge ignem ponendo
ipso tibi duos carbones de plus et in 2° die
qui tibi eris ignem pone quatuor carbones de
plus et sic augmenta ignem modicum post mo-
dicum in diebus quousque in duplo sit multipli-
catus ipse qui ignis de p° die erat de sex car-
bonibus qui ignis de 2° die sit de 12 car-
bonibus et cum igne isto multiplicato usque
in duplo tenebis per 2s dies et non vero in 4°
die iterum auge ignem modicum post modicum
quousque sit in duplo prioris ignis. Et cum isto

igne continuo alijs duobus diebus et noctibus
lente procede augumentando igne et cal
cinando terram lapidis donec in fine sus
tinebit magnum ignem, ut fit in distillatione
lente calcina terram lapidis Antymonij donec
fuerit bene calcinata et ubi prius erat
nigra, nunc erit et albata et erunt pul
ueris inpalpabilis et tunc bene stat.

Animatio terre calcinate antymonij
cum auro soluto in aqua et oleo Antym.ii

IN pignata nata et furno cotale et pondera primo
totam pondus terre et da ei adbibendum mediu
tum ponderis .1. si terra est onc. ½ da ei ad bibendum
quartum unius uncie de aqua tua cum auro so
luto et caue ne in pondere fiat error quo
niam statuit Deus in uno pondere et mensura
debita et ideo caue ne aliquid de auro non soluto
cadat cum aqua quae dat ad bibendum ipsi terre
quia totum opus deuastaret sed si aliquid nexus eum
separare distilla potius totam aquam per filtrum
et distilla cum uno filo bambacis modicum grosso
et torto habente fila ad plus sex plicam modo
dimittas distillare in uase uitri ubi est
in alio uase uitri simul cum uno et qui est

et

liquando distillatum est lava manus tuas multum
bene et terge in panno mundo et postea exprime
oleum auri, vel aquam auri, quae remansit in
tibia nihil perdes de ipsa aqua. sed scias quod qui
distillare vult aliquam aquam per filtrum tunc linguae
filtri debet in aqua clara balneare et postea
exprimere aquam tunc melius distillat aquam quod
distillari debet. sed hic tu sapias quod fila
bambacis, cum quibus vis distillare aquam auri nullo
modo balneas in aliquo liquore nec in aqua
ipsa auri quamdiu distillare. sed distillata aqua de
auro et soluto exprime fila bambacis ut
dictum est et certe nihil perdes. separata ergo aqua
a bacco et soluto tunc da ad bibendum terrae quae
lapidis medietatem sui ponderis usque dixi
et postea claude bene ambo vasa cum bitumine
vel cum luto farinae tritici sed melius est cum bitu
mine, quia cum aqua calida potest extrahi et ali
ud oportet imponere. et tunc est magnum peri
culum ne aliquid de luto imponendo cadat in corpus
vasis (quod Deus avertat) quia corrumperet totum
opus nisi caute extraheret. Obturato ergo
utroque vase, sez vase terrae lapidis et vase aquae

auri tunc vas aque repone ad proportionem locum tunc
cumvas terre simul pone me nimis infumo lampa
dis ut proprie est ille ubi aqua auri nelgu primi
cum da igne panni per dies 4 postea da igne de uno
panno per 40 dies dum facis vas bacis dem 2° cum 1/2
panno da igne per alios 4 dies et postea dabis
igne de duobus pannis in uno ferro pro fero ferro set
in duobus foraminibus quorum alter ab altero
distet per digitum et sic cum duobus ignibus continua
donec aqua auri congelat' cum terra vero et si
non congelaret' aqua cum terra sua cum istis duobus
ignibus de oleo tunc pone vas in furno carbonum
cum lentissimo igne carbonum congela. sed si sci
veris bene laborare congelabitur natura bene cum igne
olei. Congelata autem ista media parte aque cum
terra sua tunc infrigidatum vas accipe de li
neis ponderibus et ponderata ipsum ut sciatis pondus
terre et aque congelate et da sibi ad bibendum
4.tam partem sui ponderis de aqua sua cum auro so
luto secundum dos nisi 4.am partem si est on. 1
da sibi ad bibendum 4.tam unius on. Item sapiens
in ponderibus. Item ut prius obturabis ambo vasa
cum prius adigne olei in fumo lampadis re
pone et istam 4.tam partem aque cum terra sua congela
... est, Item congelatum pondero vas cum terra

ga

qa terra semper multiplicat in pondere aquam suam
et ponderatam base mas iterum pondus terre et
iterum da 4am partem sui ponderis de aqua sua in auro
soluto et iterum congela et reitera benedictione De procedas
dando sibi semper 4am partem de aqua et congelando
donec totam suam aquam cum biberit et eam congelabit
et tunc pone vas bene obturatum in balneo marie
per aliquos dies donec totum soluatur in aquam ipsius
sed melgnati solem et tunc congela in cineribus
calidis ut dictum est et congelatum iterum repone in supra
factione ad soluendum et cum solutione additamento
alterius aque de eo soluatur et solutum iterum con-
geles in cineribus calidis ut supra et hoc decies
reiterabis soluendo et congelando qa qualibet
solutione et congelatione virtus lapidis augetur
in quo modum itaque cum dei benedictione et sic habebis la-
pidem magnum et alti precii qui convertit mer. in
sicut solem ad hoc sed si feceris hanc proiectionem
super lunam fixam convertitur qa fixa erit in 4 erit
fabis et erit vilior modus igitur addit minus de
medicina super lunam quam super mer. itaque pars una
huius benedicte medicine proiecte super multam
lunam fixam converterit eam in verum solem ad hoc eam
exaltando deum fili mi dilecte gaudeo te pro-
ticam veram de verbo ad verbum in scriptis factum

eternitatem est sub enigmate vel figura ideo im
possibile, ut aliquis intelligat arcana philosophorum nisi is
cui Deus vult sua pietate largiri, quando nostris
meritis aliquid non est gratia. Et iterum plus tibi
dico quod te gaudeo per vero et sincero de verbo
ad verbum nihilominus laborando numquam ad perfectionem
pervenire poteris nisi prius a Deo perfectione
[illegible] dat et esto dominum tuum. Et oportet te
ad [illegible] et humili corde et laborare cum bo
na intentione benefaciendi et bonum partici
pare cum pauperibus Christi medium operis, tum pro
necessitate tua honeste et humiliter gaudere
sed si intentio fuerit vane dispensare hunc
cum lapidis numquam ad perfectionem pervenire pote
ris et hoc expertus loquor ego numquam per 30 annos
potui habere fructum aliquid nisi per proiectionem
[illegible] huius lapidis multis expendendo quousque
fui incarcerato per molti debiti fatti in questo
opera con tutta la mia instantia nisi Deus adiu
vasset me per sua pietate. Narrat un frate
Lorenzo da Siena predicatore li mostrasse la mia [illegible]
da buon christiano lassando ogni sorte di peccato
e [illegible] gli vitii [illegible] l'homo vuole
esser casto, honesto, buono et giusto [illegible]
[illegible] insieme buoni christiano intentione [illegible]
si può pervenire al mio desiderio di haver gratia
dall'istesso Dio di questo secreto

Abbreviatio operis Antimonij

Verumtamen 5° ult.ᵐ secretum philosophorum non abscondendum abs te
fili mi quere secretum abbreviandi viam pre-
scriptam antimonij. Et modus est ut habeas fur-
num distillationis, a quo distillat per cineres et eo
extrahe capellum terreum, et in loco eius ponas
capellum de ramo, satis magnum. In hoc ergo capello
ponas vas tuum vitreum cum aceto et antimonio
et vas sit sigillatum, et modicum plusquam medium
de aceto et onio poni debet uno tt. quantum autem et
antimonij, quo solutato cum calce mir et albumen
ovi, nonne dixerimus, et posito in capello furnij
super pone aquam calidam non multum calidam,
ita ut capellum impleat aquo et vas sit cum
vitro bene involutum stoppa vel alga et sit
sub fundo eius per 2. digitos vel plus, ne vas
vitreum nimis contrarium talibus sentiat calorem
rami quod crepparet. Et ligo vitro collum vasis in
uno forti spago vel corda per modum cambio
capitum corde vel spagi pendeat labera fumij
et ligo unum lapidem in singulo capite corde
quod pendeat ad labera fumij et teneat fortiter
vas vitreum ut stet firmum in balneo secundum tenet

ab aqua et tunc cum Dei gra fac ignē carbonum
lentis parvum in principio per duas horas, et postea
augmenta carbones in furno ita ut balneū semp
bulliat per dies 3. et noctes 3. postea extingue
ignem et frigidato isto extrahe vas de balneo
et mitte acetū cū antimo et ad fortē solem ponas
in estate per aliquot dies, et acetū Dei gra colora
bitur. Sed nota quod si acetū esset coloratum
qn extrahis de balneo tunc nō debes mittere
acetū cū antimo nec turbulentiā facere sed
pone clarū per 2. aut 3. dies pone ad solē et postea
extrahere clarū et mundū vel distillare per filtrū
et ut acetum non perdat fortitudinē suam. Et per
hunc modum procedas cū Dei gra incipien
do in principio Aprilis et per totā estatem cū bal
neo secundū sole laborando et cū pluribus vasis
ut magnā quantitatē aceti tincti mundi et
clari ad partē habeas ut valeas componere
lapidem tuū ut dictū est, et si tibi esset possi
bile tenere semp 15. aut 20 vasa vitrea cū
aceto, et antimo in putrefactione in fimo equi
bene calido adhuc melius esset, et in ōi tempo
re adiperi posset. Item scias quod oportet

q

℞ acetum distillatum ut valde fortiss.^m et rabio
lum gatune eperabit bene tinctura anti.^e et
ciso tingit. Item ... ... m. gadhue est alius
modus laborandi cum oleo Anti.^e iux qui distillatum
est oleum in colore auri ... sunt rubei
est sanguis ... ...
...ies 40 ... ... separare ... ...
... subito ... distillatum est pone intus in ipso oleo
auri fino ad solvendum ... ... post
modicum ... auri foliatum ... ... cum
lenis ... ... tenendo ... bene obturato vase
donec solvent aur. quadam ... possibile erit
et qui plus solvere non potent valde bene obtura
vas ... ... bene ...
... ... calidis ... ... calor
ignis ut similis calori solis ... ...
... s.^a ... ...
de arg.^to vivo sublimato ... in ipso libro ...
... oleo plumbi ... solato ... ...
... cum ... ...
... ... sublimando ... ...
... in hoc libro ... auro solato cum

aqua et ardente, et de argento vivo sublima-
to. Sed hec sublimatio fieri debet in fiala vi-
tri vitrea habente collum longum ut dictum est
et bene obturatum cum luto ante notorio vitri, et
modico febre lini cum una ante notoriam in-
fra os vasis ut bene ambiatur, et ista fiat cali-
ni pro lutata et impastata cum bitumine farine
frumenti et bene parva vitri quadam obturet
iunctura oris vasis ab ante notorio vitri, et
bene desiccato vitri superius lutato luto fari-
ne vitri egaluto etiam valde bonum est
in igne vivo sed dixer, sed non in igne bal-
nei seu fimi equi balneo seu fimi. Et
q nullo luto reperitur quod putrefiat nisi
lutum de calce viva ungalo ut dictum est cum
albumine ovi. et est magister secretum [illegible]
hoc scivit facere et sine ipso impossibile
est extrahere [illegible] essentia [illegible] que est tene-
bra sua [illegible] dixi. tibi ergo bene
lutato et desiccato vase ipsum ponas in ci-
neribus in furno distillationis et da ignem
carbonum valde lentum 3 diebus et noctibus

postea

Postea modicum augumentando et ita diminuendo
die ac nocte semper donec in bono igne si
aut sublimabit et si aliquid sublimabitur
dabit ... incorpora in feces suis quod sit
in fundo vasis et iterum ut prius sublima donec
amplius non ascendat sed fixet in medicina
vera fundentem penetrantem et stringentem et
pone proiecta uncia olei cum auro soluto
ō 1. gutte essentie cinabrij aut 1. essentie
argenti bis sublimati. Aliter etiam potes
eis laborare medicinam istam idest dando sibi ad bi
bendum mediam partem sui ponderis prima vice et
postea de 4.º in 4.ᵐ sed melius est ut fiat subli
matio. Et unus est hoc secretum quod in labora
tionis ... debet esse aqua fixa de auro et
arg.º unio simul amalgama et postea cum anima sa
turnij simul bene incorporato tenendo per totum
diem idest per fac animam saturnis hoc modo.
Recipe minium de plumbo fuso secundum de cento ergo
nihil valet ad hoc opus recipe bullias in
aceto distillato per 2. aut 3. horas deinde dis
tilla per filtrum et distillatum coagula in balneo

mane et habebis aiam saturni in forma zuc
cari. Deinde Rx ōn .1. solis fini limati aut
foliati et ōn 6. mercurij et fac amalga
ma (ut faciunt auri fabri addurandum) et
d. amalgama sup marmore bene conterere et
semm incorpora ōn 4. anime saturnj simul
terendo sup marmore p diem naturalem postea
pone d. amalgama in uno vase vitri cum
amplo et longo collo, et coopri cum filtro et
postea cum una tabula supius et da tibi ignem
lucerne p 30. dies naturales in furno lampa
dis cum cineribus cotidie et semp bis in hebdo
mada discooperi vas, et sequitur tecto aqua
dent cum pede leporis fac descendere.
Post 30. dies pone d. amalgama in alio
vase vitri cum strictiori collo p dies 60
et tunc p.º apparebit niger 2.º apparebit
albus, 3.º citrinus 4. rubeus Deinde pul
verem illum pone in alia botia ad hoc struc
tures collum habente et ista botiam undiq luta
luto suo sapientie, et etiam supius bene claude

et

et desiccar permitte et bene lutato et desiccato
da sibi ignem carbonum parum et lentum sed conti
nuum semper sub concavo corporis vasis et hoc per
15. dies. tunc frange illud et invenies medici
nam completam rubicundissimam sicut sanguis
de aqua (ut inquiunt) pone partem unam super
10. partes mercurii vivi calidi sed prius ablu
tum sale et aceto et statim ipsum convertet
in solem optimum in omni iudicio et ecce omnia indicia et
vera est haec est recepta de basilea. tunc
quando completa est sanctissima medicina si ipsam
incorporaveris cum oleo Plumbi simplici sive
aliquo Auro soluto in eo ut supra praedicitur distillasti
ipsum proicias super medicinam istam pulverizatam
in vase vitri cum collo longo et teras subito
bene claude ne detur et sublimes cum lento
igne in principio continuando donec medici
na fixabit cum oleo Antimonii aut si necesse fuerit
inceratione x. dies super pone alembicum et extra
de humiditate distillando et iterum redeundo super
medicinam donec totum fixetur.

Cum Dei gra et sine dubio augumentabis virtute
medicine qui ubi pars i. congellabat partes 10
mers ibim infinitum aurum frã istor sub. medoles
plumbi flor. 1. anon tunc pars una con
gelabit partes 100 mercurij abluti cum aceto
et sale albo in finem aurum adõe iudicium po
uistus huius olei bened. dat sibi ingressum
et augumentat tincturam etiam modum lauda
Deum fili mi dilecte omnibus modo in hac practica
Antimonij audisti.
Explicit diuinum opus ... qui ordi[ne] ... commen
da ... habeto semper.

℞ beneni flor. con de venenum

℞ on. 1. o. de cinericio optimi et subtilissime sol
ati deinde fac aquam calcinatam hoc modo ℞
vitrioli Romani lib. 1 cinabrij et salnitri ana on.
6. et distilla aquam cum lentis ignibus p° linteo et
expurgatis p° ... bene ... flegmate 2° mo
dum augendo ignem usque ad rubedinem alembici
et distinuando ignem in illa rubedine ... post rube
dinem alembici fortificando ignem fortissime usque
quo remaneant feces ... infundo urinalis
et non distillet plus et in ista aqua ... dicti
aurum quod tum calcinare potueris ... unã
et si aqua non sufficeret fac aliam aquam

nouam

nouam mercurij. Et hoc reitera quousque totum aurum
calcinet. Deinde euacua caute aquam.

Finis

Medicamento di Antimonio per i corpi umani

Piglia Antimonio quanto ti piace e per ogni libra di d(ett)o Antimonio pesto benissima in sieme con due libre di Salnitro, poi metti a Calcinare o bruciare in uno pignatto in fo=cato, quando cessa di bruciare, caua e ripesta con altre libre due di Salnitro, e rifa come prima, et questa operatione sia iterata tre uolte: all'ultimo pesta questa materia che uscira benissimo, et metti a soluare in acqua calda, e quando la sustanza sara ita in fondo, dicanta l'acqua e cosi fa piu uolte in fino a che l'acqua no(n) abbia piu sapore di sale. poi risecha e pesta. bene et di esso poluare di Antimonio: piglia in fino da quindici o uinti grani per uolta in uino o broda o altro. Vale a male di fegato con acqua di piantagine, o cicoria in quindici di preso, di piu uale anchora a tutti i uenti de presa come sopra colli sud(ett)e acque li ritorna in sanita —

Z/ ale anchora con li medesime acque d'una
di quelli a chi fusse Tisicho la detta
polvere presa per vinti giorni e sana

Di piu vale al male franzese chi la piglierà
per due mesi colle sopradette cose

Et di piu vale ad altri mali simili, dove abbon
dano li cattivi umori, perchè quelli scaccia
fuore dolce mente per sudore, senza travaglia
re niente il corpo

Lo spirito di Terebentina, cava la tintura di ogni
mezzo Minerale, e lo spatto chiamasi Balsamo

Questi secreti mi furno insegnati da uno sig.re
conte Inghilese l'anno 1622 il dì 10
di Giugno il nome del quale Tito vie
et il detto medicamento si distende a molte
infermita come li semi interati

al del ☿ da l'ingresso alle medicine

il acqua vite passata più uolte in sieme co il mele solue i metalli e acqua loro prima materia

Man. N.º 4